

Mateřská škola Tetčice, příspěvková organizace

Tyršova 304, 664 17 Tetčice
IČ 04354061

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název

„Kamarádi přírody“

Motto:

"Nikdo není lepší, ani horší, než já. Každý jsme prostě jiný!"

Číslo jednací: MS0023/2023

ředitelka MŠ Tetčice
Mgr. Irena Floriánová, DiS.

Vypracovaly -Mgr. Irena Floriánová ve spolupráci s učitelkami MŠ – Lenka Grunská,
Andrea Hvězdová Satrapová a odbornou konzultací paní Lenky Burdíkové.

Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole	- 3 -
2. Obecná charakteristika školy	- 4 -
3. Podmínky předškolního vzdělávání	- 5 -
3.1 Věcné podmínky	- 5 -
3.2 Životospráva	- 5 -
3.3 Psychosociální podmínky	- 7 -
3.4 Organizace.....	- 8 -
3.4.1 Režim dne	- 9 -
3.4.2 Provozní doba mateřské školy	- 11 -
3.4.3 Uzavření mateřské školy v době hlavních a vedlejších prázdnin	- 11 -
3.5 Řízení mateřské školy	- 11 -
3.6 Personální a pedagogické zajištění	- 12 -
3.7 Spoluúčast rodičů	- 13 -
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	- 15 -
3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	- 17 -
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	- 18 -
3.10 Podmínky pro individuální vzdělávání	- 19 -
3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	- 20 -
4. Organizace vzdělávání	- 26 -
4.1 Charakteristika tříd	- 26 -
4.2 Pravidla pro zařazování dětí	- 27 -
5. Charakteristika vzdělávacího programu	- 27 -
5.1 Hlavní myšlenky programu – filozofie školy	- 28 -
5.2 Cíle vzdělávacího programu	- 28 -
5.3 Metody a formy vzdělávání	- 30 -
6. Vzdělávací obsah	- 32 -
6.1 Moje já	- 35 -
6.2 Člověk	- 43 -
6.3 Příroda	- 47 -
6.4 Tradice a zvyky	- 51 -
6.5 Cestování	- 55 -
7. Evaluační systém	- 60 -
8. Seznam příloh, literatura, zdroje.....	- 63 -

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název	Mateřská škola Tetčice, příspěvková organizace
RED IZO	691008396
IZO MŠ	181071177
IZO ŠJ	181071185
IČO	04354061
Adresa	Tyršova 304, 664 17 Tetčice
Provoz MŠ	6:00-16:00 hodin
Ředitelka MŠ	Mgr. Irena Floriánová, DiS.
Učitelky MŠ	Andrea Hvězdová Satrapová Irena Floriánová Lenka Grunská Michala Wutzelová
Školní asistent Asistent pedagoga	Hana Křípalová
Telefon MŠ, Tyršova 304 Telefon MŠ, Palackého 52	774 048 336, 606 50 60 22 774 777 336, 606 50 60 22
Telefon ŠJ	771 167 876
Počet učitelek MŠ	4
Asistent pedagoga	0
Školní asistent	1
Počet provozních zaměstnanců	5
Max. kapacita zapsaných dětí	50
Internetové stránky	http://tetcice.cz/zs-a-ms-tetcice/ http://tetcice.cz/ostatni-dokumenty/
Mailová adresa	ms.tetcice@seznam.cz
WhatsApp	606 50 60 22
Zřizovatel	Obec Tetčice
Číslo jednací	MS0023/2021
Název programu	„KAMARÁDI PŘÍRODY“
ŠVP PV zpracovala	Mgr. Irena Floriánová ve spolupráci s učitelským sborem–Lenka Grunská, Andrea Hvězdová Satrapová
Konzultováno	Lenka Burdíková
Platnost dokumentu	Od 1. 9. 2023 po dobu platnosti stávající legislativy

2. Obecná charakteristika školy

Skladba tříd

Mateřská škola Tetčice (dále jen MŠ Tetčice), má dvě heterogenní třídy - smíšená oddělení s dětmi **výjimečně** od dvou do šesti, (sedmi) let.

- ☀ Třída Sluníček – Tyršova 304 – obvykle zapsaných 25 dětí.
- ☀ Třída Berušek – Tyršova 304 – obvykle zapsaných 25 dětí.

Charakter budovy

Mateřská škola (dále jen MŠ) je přízemního typu, postavená v 70 letech 20. stol. - její jedna třída a druhá třída jako dostavba v roce 2021. Je obklopena rozsáhlou zahradou, osázenou okrasnými i ovocnými dřevinami a interaktivními a enviromentálními prvky. Obě budovy propojuje otevřená terasa. Je to jedno z míst, kde se můžeme společně s občany Tetčic scházet na různých akcích pořádaných mateřskou školou i obcí. Každá ze tříd má svůj vlastní vchod. Vnitřní prostory jsou rozděleny na zádveří, šatnu, umývárnu, záchody dětí, třídu a hernu, která zároveň slouží k odpočinku dětí po obědě. Součástí mateřské školy je i školní jídelna s přilehlou kanceláří, sociálním zařízením, šatnou, sklady potravin a dezinfekčních prostředků. Do naší mateřské školy s důvěrou chodí děti dětí, které tuto MŠ navštěvovaly v minulosti.

Investice do zlepšování stavu MŠ Tetčice, Tyršova 304, let minulých:

- ☀ · V roce 2006 po rekonstrukci vnějšího pláště budovy, oken a vchodů do MŠ a ŠJ.
- ☀ · Ve třídě mateřské školy je již od roku 2010 vyměněn nábytek.
- ☀ · 2011 byl vyměněn nábytek v šatně, umývárně a herně.
- ☀ · Roku 2015 proběhla kompletní rekonstrukce koupelny.
- ☀ · O letních prázdninách 2016 proběhla rekonstrukce školní jídelny, výměna centrálního topení a kondenzačních plynových kotlů.
- ☀ · V roce 2017 byla provedena oprava podlah v šatně.
- ☀ · V roce 2018 rekonstrukce podlah vestibulu MŠ a sociálního zázemí pedagogických zaměstnanců, vybavení kanceláří MŠ, ŠJ a archívu.
- ☀ · V roce 2019 byly zpevněny a vyrovnány podlahy třídy, herny a koutku na Tyršově 304, vyměněna PVC odpovídající potřebám dětí s výsečemi s koberci a prvky na aktivní objevování svých možností při hrách.
- ☀ · V roce 2019 se nám podařilo navázat spolupráci se středočeským krajem na vypsanou dotaci - rekonstrukce školních zahrad -ve výši 500 000,- Kč, kdy v 11/2020 bude realizován projekt na úpravu celé zahrady a postupně budeme zahradu přetvářet k obrazu a potřebám dětí.
- ☀ V roce 2020 jsme dokončili společně s OÚ Tetčice rekonstrukci světel v herně a dodělání zbývajících osvětlení ve školní jídelně, dle potřeb personálu ŠJ.
- ☀ OÚ Tetčice v roce 2020 získal dotaci EU na dostavbu druhé třídy MŠ a navýšení tak kapacity na 50 dětí. Začátek stavby je datován k 7/2020. Kolaudace proběhla 6/2021 a děti zde přivítáme v novém školním roce 2021/2022.
- ☀ V roce 2021 byla rekonstruována elektroinstalace ve starší budově Tyršova 304. Byla opravena spojovací chodba obou tříd, pro snadnější dovoz jídel do nové budovy a zhotoveny podhledy v chodbě a přilehlých skladových prostorách.

- ☀ V roce 2022 byla dokončena první část rekonstrukce školní zahrady v enviromentálním stylu a úspěšně získána I. dotace MŽP na další část rekonstrukce školní zahrady - realizace 2023, II. část dotace MŽP – realizace – 2024.
- ☀ V plánu je rekonstrukce sociálního zařízení zaměstnanců ŠJ i podlahy, fasáda, a III. část projekt MŽP. Kompletní rekonstrukce terasy mateřské školy – realizace 2023.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY – MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Prostory MŠ jsou dostatečně velké a umožňují vzdělávání dětí, jejich volnou hru, odpočinek i stravování. Každá třída má svou hernu, šatnu a sociální zařízení, které odpovídá požadavkům hygienických norem. Prostor pro ukládání lůžkovin je dostatečný, větratelny a lůžkoviny jsou individuálně rozděleny pro každé dítě. Lůžkoviny jsou obměňovány dle opotřebení práním.

MŠ je dvojtřídní pro maximální počet 50 dětí. K dispozici jsou dvě třídy. Třída Sluníček disponuje dvěma velkými místnostmi – třída a herna, které jsou každodenně plně využívány. Herna slouží hlavně ke spontánním hrám dětí, k pohybovým hrám a po obědě také zároveň i jako odpočívárna - ložnice. Ve třídě děti svačí, obědvají, hrají si u stolečků. Individuálně či skupinově provádí různé činnosti. Třída Berušek disponuje jednou třídou, která slouží jako herna, místo k odpočinku a je plně vybavena pro individuální potřebu a diferenciatní činnosti dle potřeby spánku dětí i klidových činností dětem s menší potřebou spánku. Obě třídy jsou vybaveny interaktivní technikou s výukovými programy, pro seznamování s informačními technologiemi. Na druhé straně je zde plná vybavenost sportovním náčiním a náradím, kdykoliv to počasí dovolí, jsme s dětmi na rozsáhlé zahradě, na rozsáhlé terase mohou společně i svačit. Zároveň celou výchovně vzdělávací činnost můžeme přesunout na prožitkovou zahradu.

Návrhy na úpravu věcných podmínek - VIZE

- ☀ Koupit velké stavebnice (dřevěné kostky ...), didaktické pomůcky, tělovýchovné náradí a náčiní, pomůcky pro hudební rozvoj dětí, logopedické pomůcky. [Školní rok 2023-2024](#).
- ☀ Koupit knihy pro děti - encyklopedie. [Během školního roku 2024-2025](#).
- ☀ Oprava chodníků na školní zahradě. [Letní prázdniny 2024](#).

3.2 ŽIVOTOSPRAVA

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Strava je připravována ve školní kuchyni a následně vydávána kuchařkami ve třídách z výdejního okénka nebo jídelního vozíku. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány dostatečně dlouhé intervaly, ale také průběžnost, která reflektuje na pocit hladu, žízně, na potřeby dítěte. Děti vedeme k samostatnosti ve stolování přiměřené k jejich věku. Malým dětem dopomáhají paní učitelky, ale prioritou je, aby věci zkoušely samy. Starší děti vedeme k samostatnosti nalévání polévek a nápojů a natírání pomazánek. Vše s důrazem na bezpečnost a hygienu. Nejmladší jedí pouze lžící. Příbor mají k dispozici a učí se průběžně s ním zacházet. **Neděláme za dítě to, co už jednou zvládlo udělat samo.** Nejstarší děti samostatně používají příbor. Do jídla děti v žádném případě nenutíme, ale vedeme je motivací k výběru alespoň části jídla a ochutnávce. U dětí s adaptačními obtížemi se domlouváme na postupech, týkajících se stravování a pitného režimu, s rodiči dítěte. Dětem je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu

celého dne. V nabídce je v první řadě voda a ochucené nápoje ovocem, bylinkami, zeleninou. Každé dítě zde má svůj plastový hrníček označený svojí značkou, nalévají si dle potřeby žízně samostatně. Nápoje jsou připravovány a doplňovány tak, aby byla zajištěna jejich čerstvost. Hrníčky jsou pravidelně umývány. Vedeme děti k samostatnosti při stolování (průběžnosti) i sebeobsluze.

- Z hlediska stravování dodržuje MŠ tří hodinové rozestupy mezi jídly. Také se snažíme o dodržování pitného režimu u dětí, což se nám zdárně daří. Pod vedením vedoucí školní jídelny paní Poláčkové, se nám daří dodržovat požadované množství různých surovin ve spotřebním koši i samotnou technologii přípravy jídel. Děti do jídla nikdo nenutí, měly by jídlo alespoň ochutnat, většinou nabídnuté jídlo pak sní. Problémy s jídlem a pitím se okamžitě řeší s rodiči.
- Organizace dne je plně přizpůsobena dětem a jejich individuálním potřebám v rámci režimu dne. V případě potřeby (návštěva divadla, výlety, akce školy apod.) je velice flexibilní, a je možno ho přizpůsobit dané situaci. Při změnách vždy respektujeme potřeby dítěte. Svačina i pití s sebou do batohu.
- Rodiče děti vodí do stanovené doby, po domluvě je mohou vodit i později, vše se řeší na schůzkách s rodiči na počátku školního roku nebo individuálně.
- Děti jsou každodenně v maximální možné míře dlouho venku (2 min. hodiny v dopoledních hodinách, odpoledne terasa, školní zahrada), v případě příznivého počasí také v odpoledních hodinách, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiných přírodních překážkách (mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, prudký déšť, inverze, apod.). Ale snažíme se držet hesla: „**Není špatného počasí na pobyt venku, ale špatně zvoleného oblečení.**“
- Pokud je nepříznivé počasí např., hustě sněží, je velký mráz, silně prší, tak jsme ve škole a snažíme se dětem čas ukrátit pohybovými hry, nebo spontánními hry většinou ve třídě, jelikož v herně je třeba nachystat lehátka na odpočinek. Pokud je nepříznivé počasí delší dobu, chodíme na zdejší Sokolovnu, kde hrajeme různé pohybové, psychomotorické a sportovní hry. Naopak za příznivého počasí jsme venku celodenně, mimo oběda a odpočinku.
- Po obědě si děti mohou vyčistit zuby. Záleží na rodičích, jestli tuto možnost budou chtít využít nebo ne. Ty děti, které si budou zuby čistit, si přinesou svůj kartáček a pastu a dají do kelímku, ke svojí značce, do koupelny.
- Po hygieně jdou děti odpočívat každý na své lehátko.
- Odpočinkové aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají 20 – 40 minut (poslech četby, hádanky, jazykové chvilky, kvízy, relaxační hudba), po té jsou dětem s nižší potřebou odpočinku nabízeny klidné činnosti ve třídě, individuální péče nebo pedagogická diagnostika ISOPHI (individuálně-logo prevence, puzzle, pracovní listy, IVP, PLPP, OŠD apod.).
- Denní aktivity jsou zařazovány tak, aby dětem poskytovaly dostatek volného pohybu při pobytu venku, na školní zahradě i v MŠ. Zároveň je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých dětí. Děti se učí vzájemné toleranci svých potřeb,
- Děti, které usnou po pohádce, necháváme běžně spát, budí se s přibývajícím mírou hluku ve třídě.
- Pyžama si nosí na přeprání jednou za týden, povlečení a prostěradla, jednou za 3 týdny.
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
- Případné připomínky ke skladbě jídelníčku sdělujeme vedoucí školní jídelny.
- Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor při stolování.

Návrhy na úpravu v oblasti životosprávy

- ☀ Častěji vybízet děti k pití, dokud si neosvojí dodržování pitného režimu. [Dotazování dítěte během celého dne, připomenutí, denně.](#)
- ☀ Vysvětlovat důležitost odpočinku dítěte pro jeho regeneraci. [Vždy na zahajovací schůzce s rodiči srpen daného školního roku, individuální konzultace.](#)
- ☀ Jíme společně u jednoho stolu – prevence poruch příjmu potravy. [Denně u obědu, zkoušení nových chutí, příkladem učitelek.](#)

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Volnost a svoboda dětí je vyvážena nezbytnou mírou omezení - pravidla. Na začátku každého školního roku vytváříme v jednotlivých třídách pravidla chování mezi dětmi a ve třídě MŠ tak, aby se všichni cítili dobře a bezpečně.

Nikdy děti tělesně netrestáme, převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, vzájemná pomoc a podpora. Učitelé se věnují vztahům ve třídě a ovlivňují vztahy prosociálním směrem (prevence šikany a patologických jevů u dětí a psychických poruch).

Vytváříme klidnou a pohodovou atmosféru ve třídě, prostředí, které je pro dítě přehledné, srozumitelné a příjemné, bez spěchu a shonu, vyhýbají se negativním komentářům – dospělí jsou dětem příkladem.

Všechny děti v MŠ mají stejná práva, povinnosti a možnosti. Nikdo není znevýhodňován nebo zvýhodňován, všechny mají rovnocenné postavení.

Nově příchozí děti jsou vždy v adaptačním režimu, což znamená, že se postupně seznamují s paní učitelkou, s dětmi, se svojí značkou, s vybavením školy, se školní zahradou a s organizací dne.

V režimu dne pěstujeme tzv. rituály, abychom děti nenásilně připravily na změnu v činnostech, režimu dne nebo zkoncentrovaly jejich pozornost.

- pozdravem, pokřikem, zpíváním, zdravením, hrníček, docházka,
- svoláváním do kruhu,
- odchodem z pobytu venku,
- přáním dobré chuti,
- uspávkou,
- záznamem počasí na nástěnce,
- na úklid hraček
- oslavami narozenin...

Učitelé plně respektují individualitu každého dítěte. Děti do ničeho nenutí. Děti k činnostem vhodně motivují tak, aby je činnost sama zaujala, chtěly si ji samy zkusit, popř. ji opakovat.

Děti nemanipulujeme, nezesměšňujeme je. Naopak se snažíme o to, aby komunikace s námi pro ně byla příjemná, a abychom si jejím prostřednictvím vytvářeli s dětmi důvěrný vztah.

Priorita je, aby se dítě cítilo přijaté, aby vědělo, že neschvaluji, např. jak se chová (pokud se chová nevhodně) neschvaluji jeho jednání, ale přesto ho beru, že sem patří, že je důležitý a má tady svoje místo. Zlobení nikomu nebere vztah. Snahou je najít příčinu chování a řešit tu, ne až výsledek.

Děti mají možnost volby mezi činnostmi. Činnosti si také mohou i samy vymýšlet, kreativita, představivost a fantazie dětí je podporována. Snažíme se o co nejmenší zásahy a

vedení paní učitelkou, podporujeme tak samostatnost, samostatné rozhodování, vlastní odpovědnost za svoje chování i jednání a nesení důsledků při opakovaném a záměrném porušení dohodnutých pravidel třídy MŠ.

V rámci vzájemného soužití dětí, jejich komunikace a řešení problémových situací jsme spolu s dětmi zavedli pravidla vzájemného soužití.

Intenzivně se věnujeme vztahům dětí ve třídě. Dbáme na spravedlnost v právech a povinnostech dětí.

Vedeme děti ke zdravému sebeprosazování a sebedůvěře, ale snažíme se vyvarovat nezdravé soutěživosti.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou odpovědnosti vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Vedeme děti prosociálně (ke vzájemné podpoře při hrách, konstruktivnímu řešení problémů, toleranci vůči odlišnostem ostatních dětí) a snažíme se tak vytvořit ve třídě kolektiv kamarádů.

Současně budujeme v dětech „zodpovědnost“ za kvalitu vztahů a zájem o dobrou atmosféru ve třídě (klíma třídy).

Učitel je pro děti vzorem a průvodcem, který jim ukazuje možnosti jejich volby a postoje, takže se nechová negativně a dává si pozor na to, aby jeho činy nebyly v rozporu mezi sebou. Paní učitelky děti konkrétně chválí, aby v nich utužovaly sebedůvěru, snaží se o potlačování náznaků šikany a sociálně – patologických jevů. Vedou děti k hodnocení a sebehodnocení.

Vedeme děti k umění dívat se, vidět, naslouchat a slyšet, cítit a uvědomovat si, hledat a nacházet. Snažíme se poznat možnosti, vlohy a nadání každého dítěte, pomáhat mu v poznání světa a sebe sama tak, aby se výchovou a vzděláváním stávalo svobodným, samostatným a zodpovědným. Pedagogické působení je založeno na systematickém uplatňování pedagogické diagnostiky. Výchova je pojímána jako důsledně rozvíjející, nikoli omezující, s oporou o pozitivní rysy dítěte. U mladších dětí je prioritou postupné a nenásilné zvykání, rozvoj a upevňování pracovních návyků a sebeobsluhy se zásadou "**nedělat za dítě to, co je schopno udělat samo**". U předškolních dětí je hlavním cílem dosažení všestranné zralosti ve všech oblastech vývoje a usnadnění tak přechodu z MŠ do ZŠ. Zaměření na mravní výchovu a reedukaci vad výslovnosti. Je dbáno na dodržování základních pravidel společenského chování ve styku s ostatními dětmi i s dospělými, např. dítě má umět pozdravit, poděkovat, být ohleduplné, trpělivé...

Snažíme se o partnerskou komunikaci mezi učitelkou a dítětem a rodičem.

Návrhy na úpravu v oblasti životosprávy

- ☀ Osvětová činnost v problematice limitů, hranic, povinností a samostatnosti (Pekařová, Herman, Halda, Svoboda). [Nabídka půjčování knih domů zákonným zástupcům, nové trendy daného školního roku 2023-2024.](#)

3.4 ORGANIZACE

1.třída Sluníčka – 2 učitelky
1 školní asistent

2. třída Berušky – 2 učitelky

- Organizace dne (viz dále) je pružná a reaguje na individualitu dětí. Děti si vyberou a zvolí, co budou momentálně dělat.
- Do organizace dne jsou začleněny hygienické chvílky i pohybové aktivity.
- Uspořádání dne respektuje intervaly mezi jídly, zajišťuje dětem odpočinek a zdravý a harmonický rozvoj dětské osobnosti. Uspořádání dne je volné, dle zájmu a potřeb dětí je možno je operativně měnit.

- Učitelé se během dne plně věnují dětem a jejich systematickému vzdělávání, a to jak individuálně, tak i skupinově.
- Plně se věnujeme dětem po celou dobu provozu třídy, jsme dětem kdykoliv k dispozici.
- Děti mají možnost svého vlastního soukromí při hygieně i při běžných denních činnostech, mohou odpočívat v soukromí, aniž by je ostatní děti rušily nebo mohou využít relaxační koutek nebo čtenářský.
- Pro nově příchozí děti je zaveden a také respektován adaptační režim (zpravidla minimálně 3 měsíce), trvá vždy dle potřeby samotného dítěte a intenzivně se spolupracuje s rodiči na co nejvhodnějším řešením pro dítě při adaptaci.
- Spontánní a řízené činnosti, jsou vyváženy, popř. převažují, ty spontánní. Poskytujeme jim prostor pro vlastní hru a vlastní nápady.
- Organizace činností je ponechána na volbě učitelek. Musí však zajišťovat zdravý, bezpečný a radostný pobyt dětí v MŠ. Děti mají možnost dokončit svoje již dříve započaté činnosti.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Všechny aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem, a tak dále (dále jen atd.)
- Nabízíme různé řízené činnosti jako možnost aktivní spolupráce s ostatními dětmi a učitelkou. Dbáme na soukromí dětí v případě osobní hygieny a možnost soukromí v rámci třídních činností.
- Děti jsou při činnostech děleny do různých skupinek dle potřeby.
- Děti se učí hodnotit a sebehodnotit pomocí vybarvovacích piktogramů.

Co budeme vylepšovat

- Více využívat prožitkové učení. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Zařazovat více experimenty, především při pobytu venku. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Dbát na vyváženost spontánních a řízených činností. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Cílit na hodnocení [a sebehodnocení dětí](#), [Školní rok 2023-2024](#)

3.4.1 Režim dne

MŠ Tetčice je dvojtřídní s kapacitou 50 dětí s výjimkou Krajské hygienické stanice (dále jen KHS) na pracovišti Tyršova 304. Do MŠ Tetčice jsou děti přijímány zpravidla od tří let (výjimečně nejdříve však od 2 let).

Denní režim je pružný a pokud možno reaguje na momentální potřeby dětí a rodiny. K dětem mají paní učitelky individuální přístup, tvoří ve skupinkách i vysoce individuálně. Nezavrhuje ani frontální činnosti (např. při pohybových hrách, při společném ranním cvičení, při nácviu besídek atp.), jelikož ne všechny děti po škole chodí do kroužků a některé děti se mimo školu, tudíž ani nezapojí do kolektivu a nezvyknou si na spolupráci ve větším kolektivu, a právě občasná frontální činnost k tomuto napomáhá. V případě příznivého počasí jsou dopolední i odpolední činnosti přesouvány ven. V případě potřeby je možné režim dne upravit, je však nutné respektovat potřeby jednotlivých dětí.

ORGANIZACE DNE V MŠ

	SLUNÍČKOVÁ TŘÍDA		BERUŠKOVÁ TŘÍDA
6:00-7:30	Scházení dětí do 7:30 z obou tříd. Adaptace, socializace, spontánní hry.		
7:30	7:30 odchod dětí z berušek do své třídy.		
7:30-8:45	Ranní hry dle výběru dětí (nabídka koutků). Individuální práce s dětmi i skupinou dětí, ranní cvičení, zpěv. Hygiena, dopolední průběžná svačina.	7:30-9:15	Scházení dětí od 7:30 Ranní hry dle výběru dětí (nabídka koutků). Individuální práce s dětmi i skupinou dětí, ranní cvičení, zpěv. Hygiena, dopolední průběžná svačina.
8:45-9:30	Řízené činnosti: Pohybové hry, komunitní kruh, námětové hry, didaktické, konstruktivní, výtvarná, pracovní činnosti, tříbení smyslů, dramatizace, pantomima, jazykové chvílky, cvičení hrubé jemné motoriky...	9:15-10:00	Řízené činnosti: Pohybové hry, komunitní kruh, námětové hry, didaktické, konstruktivní, výtvarná, pracovní činnosti, tříbení smyslů, dramatizace, pantomima, jazykové chvílky, cvičení hrubé jemné motoriky...
9:30-11:30	Příprava a pobyt venku, <i>denní doba pobytu venku po maximální možnou dobu. Doba pobytu venku lze upravit s ohledem na klimatické podmínky.</i>	10:00-12:00	Příprava a pobyt venku, <i>denní doba pobytu venku po maximální možnou dobu. Doba pobytu venku lze upravit s ohledem na klimatické podmínky.</i>
11:30-12:30	Hygiena, oběd	12:00-13:00	Hygiena, oběd
Do 12:30	Vyzvedávání dětí po obědě	Do 13:00	Vyzvedávání dětí po obědě.
12:30-13:30	Odpočinek - četba pohádky, poslech relaxační hudby. Individuální práce dle zájmu a potřeby dětí. Rozhovory Klidové aktivity pro děti s nižší potřebou spánku.	13:00-14:00	Odpočinek - četba pohádky, poslech relaxační hudby, kvíz. Individuální práce s předškoláky, PLPP, OŠD, IVP. Rozhovory. Klidové aktivity pro děti s nižší potřebou spánku.
13:30-14:00	Postupné vstávání dětí. Aktivity dle volby dětí (dle potřeby a zájmu dodělávání cílené didaktické činnosti), dokončování činností, hodnocení, sebehodnocení, pobyt venku.	13:30-14:30	Postupné vstávání dětí. Aktivity dle volby dětí (dle potřeby a zájmu dodělávání cílené didaktické činnosti), dokončování činností, hodnocení, sebehodnocení, pobyt venku.
14:00-15:00	Průběžná svačina.	14:30-15:15	Průběžná svačina.
15:00-16:00	Rozcházení dětí domů. Nabídka kroužků.	15:15-16:00	Rozcházení dětí domů. Nabídka kroužků.

Pitný režim je celodenní, děti mají k výběru vodu, ochucenou vodu ovocem, zeleninou, bylinkami.

3.4.2 Provozní doba mateřské školy

MŠ je s celodenní péčí, s provozem od 6:00 do 16:00 hodin. Budovu MŠ otevírá učitelka, děti se scházejí ve třídě SLUNÍČEK od 6:00 do 7:30 hodin, od 7:30 na obou kmenových třídách.

Po obědě odcházejí některé děti domů, ve třídě SLUNÍČEK mezi 12:00 – 12:30 hodin,
ve třídě BERUŠEK mezi 12:30 – 13:00 hodin.

Ostatní děti mají přichystaná lehátka k odpočinku.

3.4.3 Uzavření mateřské školy v době hlavních a vedlejších prázdnin

K přerušení provozu MŠ dochází maximálně, zpravidla v období vánočních svátků, obvykle v délce shodné se základní školou po dohodě se zřizovatelem a po projednání s rodiči. Rodiče jsou vždy včas informováni, dva měsíce předem. V době vedlejších prázdnin je provoz maximálně omezen na jednu třídu, vždy operativně přizpůsoben počtu dětí. Můžeme děti ze tříd slučovat do jedné třídy, zpravidla do třídy Sluníček. V době letních prázdnin se realizují dlouhodobé záměry na rekonstrukci budovy MŠ i školní zahrady a po dohodě se zřizovatelem je provoz přerušen, jinak je provoz dva týdny v červenci. Tento čas je určen k čerpání řádné dovolené na zotavenou zaměstnanců mateřské školy.

Co budeme vylepšovat

- Podporovat děti ve volbě činností podle vlastního výběru a ve vlastní aktivitě, vlastní postoj. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Vést děti k tomu, aby činnosti dokončily. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Vyvážit a provázat spontánní a řízené činnosti. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Méně děti organizovat. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Zavést více sdružovacích a kooperativních her. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Vést děti ke kritickému myšlení, vlastnímu úsudku a hledání různých řešení. [Školní rok 2023-2024.](#)

3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Každý zaměstnanec má jasně stanovené své úkoly, povinnosti a pravomoci, které jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnicemi a pracovní náplní a každého zaměstnance.
- Veškeré řády a směrnice jsou vytvořeny v souladu s potřebami dětí, stávající legislativy a hygienickými, bezpečnost a ochrana zdraví při práci (dále jen BOZP) a požární ochrana (dále jen PO) požadavky kladenými na MŠ (viz řády a směrnice).
- Ředitelka školy klade důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesních odlišností a vytváření prostředí důvěry a podpory. Názory a myšlenky všech zaměstnanců jsou přijímány, všichni zaměstnanci se podílí na dění MŠ. Ředitelka průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.
- Veškerá administrativa spojená s chodem MŠ spadá do kompetence ředitelky MŠ paní Mgr. Ireny Floriánové, DiS. Paní učitelky mají ve svojí kompetenci tvorbu a realizaci

třídního vzdělávacího programu (dále jen TVP). Ředitelka respektuje názory a náměty svých spolupracovníků, snaží se vytvářet podmínky ke studiu, je spravedlivá v hodnocení lidí a oceňování jejich výsledků, pravidelně provádí evaluaci, kontrolu a svolává pedagogické rady a provozní porady.

- Spolupráci s rodiči se snažíme co nejvíce rozvíjet formou úkolů společně s rodiči, ale také konzultačními hodinami pro rodiče, které rodiče využívají ve zvláště specifických požadavcích, popř. připomínkách (viz konzultační hodiny). Neformální rozhovory během odchodů i příchodů dětí do MŠ jsou samozřejmostí. Rodiče kdykoliv mohou do MŠ nahlédnout a přijít do výchovně-vzdělávacího procesu. Další formou, jak získáváme reakce rodičů na vedení MŠ je formou evaluačních dotazníků, ze kterých se dozvídáme informace o tom, co se jim nelíbí, co by změnili nebo co by podpořili. Na všechny připomínky reagujeme a seznamujeme s těmito změnami rodiče během schůzek v mateřské škole.
- Plánování práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu-evaluaci.
- Plně spolupracujeme se zřizovatelem, se Spolkem Žen, Sokolem, Mateřskou a základní školou Neslovice (dále jen MŠ a ZŠ Neslovice), se Střediskem volného času Ivančice (dále jen SVC Ivančice), s Domem dětí a mládeže Rosice (dále jen DDM Rosice), s okolními mateřskými školami a s institucemi ve vesnici.

Co budeme vylepšovat

- Spolupráci se základní školou ohledně edukativně – stimulačních skupin. [Březen 2024.](#)
- Spolupráci s nově vzniklými organizacemi. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Více aktivovat rodiče v iniciaci individuálních konzultací, pokud mají větší potřebu schůzek s učiteli. [Školní rok 2023-2024.](#)

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Pracovní kolektiv MŠ tvoří 4 učitelky MŠ, 1 školní asistent a 5 provozních pracovníků. Profesionální kolektiv učitelek MŠ si rozšiřuje, doplňuje i prohlubuje vzdělání v oboru, pro co nejlepší výchovu a vzdělávání vašich dětí. Dvě učitelky s pedagogickým středoškolským vzděláním, jedna vysokoškolským speciálně pedagogickým Bc. Ředitelka mateřské školy má VOŠ předškolní a mimoškolní speciální pedagogiku, vysokoškolské vzdělání Bc. Speciální pedagogika psychopedie-etopedie a vysokoškolské vzdělání Mgr. Speciální pedagogika – diagnostika – psychopedie. Mezi provozními zaměstnanci jsou školní asistent, školnice, pomocná kuchařka, kuchařka, provozář.

Učitelský kolektiv je tvořen mladými učitelkami, ale i učitelkami s dlouholetou praxí. Dlouholeté učitelky předávají mladším kolegyním své zkušenosti a zároveň z nich získávají nové náměty a podněty pro svou další činnost.

Zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (Etický kodex MŠ) v souladu se společenskými pravidly a zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

V případě podezření, že dítě potřebuje specializovanou péči, jsou rodičům předány kontakty na specializované odborníky a doporučeno vyšetření, které napomůže k lepší a efektivnější pedagogické práci s dítětem.

- Působí zde učitelé, kteří dbají o svůj profesní růst studiem dalšího vzdělávání (dále jen DVPP), popř. na vysokých školách se zaměřením na pedagogické obory.

- Učitelky získávají stále nové poznatky sebevzděláváním a dalším vzděláváním. Snažíme se, aby byla dětem zajištěna optimální péče. Specializované služby zajišťujeme ve spolupráci s příslušnými odborníky.
- Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech učitelů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální péče o děti.
- V MŠ Tetčice je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé učitelké činnosti učitelů ve třídě – dle možností Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV) „Kamarádi přírody.“
Činnosti, při kterých je obvykle zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:
  - převlékání před pobytem venku,
  - pobyt venku,
  - převlékání po pobytu venku,
  - hygiena,
  - oběd,
  - příprava na odpočinek
  - řízená činnost
- Pro zajištění bezpečnosti dětí, hladkého průběhu akcí v mateřské škole, řízených činností, plavání, pochodů, apod., Aktivně je zapojen školní asistent i školnice MŠ.
- Děti se denně setkávají také s provozními zaměstnanci, spontánní komunikace, plnění jednoduchých úkolů, donést vzkaz apod.
- Logopedickou a tyflopeditickou péči rozvíjíme prostřednictvím screeningového vyšetření pod vedením Mgr. Dagmar Fialové a Mgr. Andrey Košťálové.
- K 1. 9. 2017 rozšířil naše řady školní asistent, který poskytuje základní nepedagogickou podporu dětí v předškolním vzdělávání a dětí v riziku školní neúspěšnosti, spočívající např. v nácviu jednoduchých činností při příchodu a pobytu ve škole, školském zařízení, nebo při akcích školy, školského zařízení, pomoci při oblékání, komunikace s rodinou, pomoc rodině s přípravou dítěte na vstup do základní školy apod., ve třídě Berušek.

Co budeme vylepšovat

- Vyhledávat pestřejší nabídku akreditovaných seminářů nebo webinářů. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Spolupráce zaměstnanců – zastupitelnost, kooperace při tvorbě TVP a předávání informací. [Školní rok 2023-2024.](#)
- Motivace k samostudiu a rozšiřování kvalifikace. [Školní rok 2023-2024.](#)

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Při vytváření vztahů mezi rodiči a zaměstnanci školy si zakládáme především na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Stejně jako dítě, potřebuje i rodič získat důvěru k celému kolektivu MŠ. Pravidelné předávání základních informací o dítěti, jeho zdravotní stav, chování apod., je nezbytné. Učitelé chrání soukromí rodiny a jsou diskretní. Všichni zaměstnanci jednájí s rodiči ohleduplně a taktně. MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

- Při své práci usilujeme o vzájemnou informovanost, otevřenost a vstřícnou komunikaci s rodiči dětí.
- Rodiče jsou u nás vítáni.
- Rozvíjíme s rodiči partnerské vztahy. Pro rodiče bývají pořádány schůzky a akce během roku jako je: Mámo, táto, pojd' si hrát, besídky, čarodějnice, dílny, konzultace, olympiáda, Den Děti, spaní v MŠ apod.
- Zájem rodičů o spolupráci zjišťujeme na třídní schůzce a prostřednictvím anonymních dotazníků.
- Umožňujeme každodenní krátký osobní kontakt v době provozu školy. Po domluvě pak rozhovory s rodiči, třídní schůzky. V případě potřeby poskytujeme rodičům také poradenský servis a konzultace (doporučení návštěvy jiných odborníků apod.)
- Rodiče také mají kdykoliv možnost konzultovat výchovně - vzdělávací problémy svých dětí s učitelem, viz konzultační hodiny.
- Pomocí nástěnek, e-mailu, webových stránek, vnějšího komunikačního kanálu WhatsApp (uzavřená skupina zřizovatele, zaměstnanců MŠ a rodičů dětí MŠ Tetčice) i osobní komunikaci, jsou rodičům sdělovány různé informace, jako např. konání besídek, konání divadelních představení, exkurzí, pochodůáčků atd.
- MŠ podporuje rodinnou výchovu, **ale neslouží jako její náhrada**. Má doplňující charakter ve spolupráci s rodiči. **Ve všem Vám rádi pomůžeme, ale neuděláme to za Vás**. O průběhu dne v MŠ vypovídají i momentky dětí pořizované během dne – fotky.
- Rodiče mohou nahlížet do výchovně – vzdělávacího procesu během celé provozní doby MŠ, po domluvě s učitelkou třídy.
- MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Otevřeně přístupná odborná literatura z pedagogické knihovny – rodiče si jakýkoliv titul mohou vypůjčit.
- Při adaptaci nových dětí častěji zařazujeme akci „Mámo, táto, pojd' si hrát...!“ , která má dětem ukázat, že mateřská škola není místo, kam by rodiče nesměli.
- Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. A na oplátku rodiče plně respektují jasně daná pravidla MŠ Tetčice.
- Projeví-li rodiče zájem, mohou spolurozhodovat při plánování programu školy, vlastní projektové dny, ukázka ze zaměstnání, předání kontaktu na osobu, která by měla veliký přínos pro děti a jejich vzdělávání a výchovu, sponzoring apod.

Co budeme vylepšovat

- Usilovat o partnerství mezi učitelem a rodičem a budovat most důvěry. [Školní rok 2023-2024](#).
- Rodiče motivovat k aktivní účasti na jednotlivých akcích konaných právě pro rodiče a děti. Společné zapojení rodiče motivuje i dítě. [Školní rok 2023-2024](#).

3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle školského zákona dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Jedná se tedy o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a také o děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a odlišného jazykového prostředí.

V naší MŠ se snažíme o uspokojování základních i speciálních potřeb všech dětí, o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci a dosažení co nejvyšší míry samostatnosti. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, zohledňujeme jejich pracovní tempo a přizpůsobujeme používané metody.

Pokud učitel zjistí, že by některé z dětí mohlo mít speciální vzdělávací potřeby, vypracuje ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory (dále jen PLPP). Po uplynutí doby jeho realizace vyhodnotí společně s rodiči jeho přínos a v případě potřeby doporučí odborné vyšetření.

U dětí s podpůrnými opatřeními postupuje škola podle doporučení školského poradenského zařízení, vytváří individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), zajišťuje materiální i personální podmínky vzdělávání, přizpůsobuje metody vzdělávání apod. S těmito postupy jsou seznámeni všichni zaměstnanci, kteří s dítětem pracují.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují učitelé se školským poradenským zařízením a dalšími odborníky. Nedílnou součástí je také spolupráce s rodiči dítěte, ale také s rodiči ostatních dětí dané třídy.

- Náš školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) MŠ Tetčice vychází ve svých základních principech z respektování individuálních potřeb a možností dítěte, dává prostor pro vytváření IVP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné, při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme tyto cíle tak, aby vyhovovaly v co největší možné míře dítěti, jeho potřebám i možnostem.
- Snahou učitelů je vytváření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Vzdělávání je třeba přizpůsobit tak, aby byly naplňovány **individuální potřeby dítěte**.
- Společné vzdělávání v běžné MŠ však znamená přiblížení se normálnímu prostředí a oslabení určité izolace dítěte i jeho případného vyloučení ze společnosti ostatních vrstevníků, což usnadňuje osobnostní a sociální rozvoj i sociální integraci dítěte. Proto podporujeme integraci dětí, kdy je to vzhledem k druhu a míře postižení či znevýhodnění dítěte možné a můžeme-li vytvořit a zajistit potřebné podmínky - materiální, psychosociální, personální, odborné a další.
- Při vzdělávání dítěte se speciálními potřebami spolupracujeme s rodiči, s příslušnými odborníky, speciálními pedagogy, dětským psychologem a lékaři. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je volba vhodných vzdělávacích metod, prostředků a především uplatňování vysoce profesionálních postojů pedagogů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.
- Rozvoj osobnosti dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Je nezbytné, aby učitel postupoval vždy s vědomím, že

takové dítě má jiné osobnostní předpoklady a je v obtížnější situaci: má menší zkušenosti a větší problémy s osamostatňováním, hůře se prosazuje, má méně rozvinutou schopnost autoregulace apod. Proto je velmi důležité, aby učitel ponechal dítěti při nezbytném usměrňování, zvýšeném dozoru a pomoci také dostatek samostatnosti a vlastního rozhodování a poskytoval mu tolik potřebnou pozitivní motivaci a oceňoval jeho snahu, chválil i ty nejmenší úspěchy a pokroky.

- Je nutné zajistit, aby děti se speciálními vzdělávacími potřebami byly od počátků vzdělávání přijímány stejně jako jiné děti a nedostávaly od okolí častěji než ostatní negativní zpětnou vazbu.

- Při plánování zejména vycházíme:
  - ze specifíků dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - přiměřené náročnosti,
  - časové nenáročnosti.

Pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Podpůrná opatření v pěti stupních:

I. stupeň podpůrných opatření - opatření MŠ, která mají podpořit dítě, pokud z pozorování dítěte při hře vyplývá, že má drobné problémy např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem řeči, vnímání, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, s pracovním tempem atd. MŠ zodpovídá za realizaci podpůrných opatření I. stupně, vypracovává PLPP - 3 měsíce, vyhodnocuje účinnost PLPP vždy každý měsíc, společně se zákonným zástupcem dítěte, je zaznamenán krátký zápis o konzultaci se zákonným zástupcem dítěte, pokud není v této tříměsíční době vidět posun dítěte, doporučuje služby školských poradenských zařízení. Náplň předmětů speciálně pedagogické péče, zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.) jsou popsány v PLPP.

II. - V. stupeň podpůrných opatření - doporučuje školské poradenské zařízení (dále jen ŠPZ). MŠ podle doporučení ŠPZ vypracuje IVP na dobu, kterou určí ŠPZ. Škola ve spolupráci se ŠPZ, dítětem a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření - je zaznamenám krátký zápis. Náplň předmětů speciálně pedagogické péče, zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.) jsou popsány v IVP.

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V případě MŠ a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou v ŠVP PV vždy uváděny předměty speciálně pedagogické péče, ostatní MŠ tak činí v případě poskytování tohoto podpůrného opatření konkrétnímu dítěti.

Co budeme vylepšovat

- Materiální podmínky pro specifika dané speciální vzdělávací potřeby **dítěte daného školního roku, kdy je dítě k předškolnímu vzdělávání přijato.**
- Další vzdělávání učitelek MŠ, školního asistenta a asistenta pedagoga v daných oblastech speciálně pedagogické péče. **Daného školního roku, kdy je dítě přijato k předškolnímu vzdělávání přijato.**

3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola zabezpečí dětem-cizinců a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka, jazykovou přípravu českého jazyka.

Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, předcházíme tomu, aby se dítě neocitlo ve znevýhodněné pozici. Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora včas a v rozsahu potřebnosti, již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka, formou:

- individuálního přístupu,
- v časové dotaci,
- efektivní a individuální plánování nabídky činností,
- podporou názorného a obrázkového materiálu,
- personálního zabezpečení,
- spolupráce s rodinou, popř. klinickým logopedem.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě

zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Co budeme vylepšovat

- Materiální podmínky pro specifika dané speciální vzdělávací potřeby v oblasti jazykové přípravy českého jazyka. [Školního roku 2023-2024.](#)
- Další vzdělávání učitelek MŠ, školního asistenta a asistenta pedagoga v daných oblastech jazykového kurikula a logopedické prevence. [Školního roku 2023-2024.](#)

3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Za nadané dítě se dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným dětem je potřeba zajistit co nejlepší péči odpovídající jejich předpokladům a nárokům.

Sledujeme život dítěte, míru potřeby spánku, která je u nadaných dětí nižší, vysokou úroveň aktivity, schopnost soustředit se po dlouhou dobu i na několik věcí současně, zvýšená reakce na vnější podněty, rychlý rozvoj řeči, velká potřeba přísunu nových informací a podnětů, neobvyklá paměť, velká rychlost učení, častý zájem o písmena, čísla a jiné znaky a všeobecná zvědavost.

Vždy máme na paměti, že žádné dvě děti nejsou stejné a nelze je popsat pouze souborem určitých projevů. Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech, jeho schopnosti mohou být nerovnoměrně rozloženy i rozvinuty, a to až do té míry, že může v jiných oblastech podávat i průměrné či podprůměrné výkony a také to nejsou vždy děti bezproblémové. Dítě s mimořádným nadáním rozvíjíme po všech stránkách.

Při identifikaci vysoce nadaného dítěte informuje učitel ředitelku školy, která dále spolupracuje s rodiči a ŠPZ. Učitelé pak dále pracují s dítětem v souladu s doporučením ŠPZ.

Postupujeme stejně jako při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, tedy nejprve provedeme podpůrné opatření v I. stupni, vypracujeme PLPP - jeho obsah i podmínky budou dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí, a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí.

Snažíme se o největší využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností bude zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Pak doporučíme zákonným zástupcům dítěte vyšetření ve ŠPZ.

Co budeme vylepšovat

- ☀ Materiální podmínky pro specifika dané speciální vzdělávací potřeby. [Viz výše.](#)
- ☀ Další vzdělávání učitelek MŠ, školní asistenta a asistenta pedagoga v daných oblastech speciálně pedagogické péče. [Viz výše.](#)

3.10 PODMÍNKY PRO INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Postup mateřské školy

Povinností mateřské školy je seznámit zákonného zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno.

K tomu doporučujeme využít:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV);
- Konkretizované očekávané výstupy;
- Doporučení NPI – Jak pomoci svému dítěti před vstupem do ZŠ;
- Školní vzdělávací program (ŠVP MŠ Tetčice „KAMARÁDI PŘÍRODY“).

Škola doporučí zákonným zástupcům možnost zpracovat portfolio dítěte a využít ho současně jako výstup při ověřování očekávaných výstupů.

V případě individuálního vzdělávání mateřská škola dítě průběžně nijak nesleduje ani nevede, pouze jedenkrát ověří úroveň dosahování očekávaných výstupů. Zákonnému zástupci dítěte ze školského zákona vyplývá povinnost zajistit účast dítěte u ověření a právo být přítomen ověření.

Průběh ověření

Cílem ověření není dítě zkoušet. Očekávané výstupy RVP PV mají podstatu směřující, orientační, doporučující. Na základě ověření dosahování očekávaných výstupů dítěte doporučí škola další postup, tedy na co se má zákonný zástupce v následujícím období zaměřit, aby co nejlépe rozvíjel své dítě. Časová náročnost ověření by měla odpovídat možnostem a potřebám všech zúčastněných. Pokud bude kromě rozhovoru využito také možnosti pozorování dítěte při zadané činnosti, neměla by doba této činnosti přesáhnout 20 minut. Ověření provádí ředitel školy nebo jím pověřený učitel s výbornými komunikačními a empatickými dovednostmi, neboť hlavními nástroji k ověřování dosahování očekávaných výstupů jsou rozhovor a pozorování. Pro kvalitní a vypovídající ověřování je ta část dne, kdy je prostředí mateřské školy co nejklidnější a nejvstřícnější, pobyt venku, kdy jsou děti mimo mateřskou školu nebo odpolední činnosti, kdy je přítomen menší počet dětí. Ověření probíhá ve vstřícné atmosféře, nejlépe formou rozhovoru se zákonným zástupcem. Pro ověření dosahování úrovně očekávaných výstupů RVP PV využíváme i portfolia dítěte (např. výtvarné práce; fotografie dětských prostorových prací, pracovní listy zaměřené na předmatematickou gramotnost a grafomotoriku; seznam literatury aj.). Při využití metody rozhovoru může předškolní pedagog vycházet ze souboru otázek cíleně směřujících k výstupům v jednotlivých oblastech uvedených v RVP PV, kde zohlední důvody individuálního vzdělávání. Pozorování dítěte při spontánní nebo zadané

činnosti. Cílená nabídka knih, her, učebních pomůcek, hraček a dalšího didaktického materiálu vhodného k ověřování očekávaných výstupů RVP PV, který bude dítěti nabídnut k jeho vlastnímu výběru. Zároveň tak lze sledovat preference dítěte i jeho schopnosti a dovednosti. Prohlídka mateřské školy, v průběhu, které je možné pozorovat společenské návyky dítěte (pozdrav, požádání, poděkování), jeho samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky (použití WC, koupelny, šatny – převlékání, prezouvání). Nedostatečnost v dosahování očekávaných výstupů zpozorovaná při ověření není důvodem pro ukončení individuálního vzdělávání. Škola na základě takového zjištění doporučí zákonnému zástupci konkrétní oblasti dalšího rozvoje dítěte včetně aktivit individuálně zacílených na jednotlivé znalosti a dovednosti. Při zjištění většího deficitu osvojení kompetencí pak škola zákonnému zástupci navrhne možnost vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

3.11 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Děti mladší tří let jsou do mateřské školy přijímány minimálně, na základě rozhodnutí ředitele školy po splnění kritérií a zákonných podmínek přijetí dítěte do mateřské školy a určitých podmínek, týkajících se připravenosti a zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy.

Dítě by mělo být bez plen, umět si říci, když potřebuje na toaletu. Dále by mělo zvládat minimální základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, zouvání a nazouvání bot, pití z hrníčku, jíst lžící a smrkat).

Děti mladší tří let jsou zařazovány zpravidla do třídy Sluníček. Personální obsazení zajišťují dvě paní učitelky, které jsou v této problematice proškoleny a dále pak podle finančních možností školy kvalifikovaná chůva.

Hlavním cílem je pomoci dětem odpoutat se od rodičů, adaptovat se na nové prostředí a režim mateřské školy, začlenit se do kolektivu a získávání samostatnosti.

Režim dne a plánované aktivity jsou přizpůsobovány individuálním potřebám dětí, aktivních činností a odpočinku. Učitelé MŠ i chůva k dětem přistupuje s citem a trpělivostí. Zaměřují se především na učení prožitkem. Dávají dětem dostatečný prostor pro spontánní hru, odpočinek a vytváří podmínky pro celkový rozvoj osobnosti.

Hračky a vybavení třídy, které je pro děti mladší tří let vhodné a bezpečné, průběžně doplňujeme v závislosti na finančních možnostech MŠ.

Dvouleté děti projevují touhu po poznání, experimentují a objevují. Poznávají okolí všemi smysly. Vymezují se vůči ostatním, začínají se osamostatňovat, bývají silně egocentrické. Neorientují se v prostoru a čase, žijí přítomností a věcmi, ke kterým mají emoční vztah. V pohybových aktivitách jsou méně obratné. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

MŠ je pro děti pravděpodobně první sociální zkušenost. Zpravidla se objevuje silnější potřeba po dospělé osobě.

Poznává nové vzorce chování, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel se stává zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění, i v budování vztahů s vrstevníky.

Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla

- Posílíme učitelský personál o chůvu, která může zajistit lepší bezpečnost pro dítě (dvouleté) i ostatní ve třídě.
- Při vzdělávání dětí mladších tří let převažují spontánní činnosti nad řízenými, a důraz klademe na volnou hru. Volíme individuální i skupinové formy činností a v plné míře akceptujeme vývojová specifika.

- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty.
- Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Pokud se tyto děti účastní činností s celou skupinou, tak jsou aktivity pouze na kratší dobu. Tyto děti mají dostatek času i na odpočinek - kdykoliv během dne. Hračky a pomůcky jsou pro tyto děti umístěny ve spodních boxech. Drobný materiál je umístěn mimo dosah těchto dětí, také pomůcky, které jsou pro ně nebezpečné, jsou uloženy tak, aby k nim děti neměly přístup, s označením.
- Důležitost bude věnována sebeobsluze dítěte - stolování (zvládne si nalít pití, jíst lžičkou...), hygiena (umí si říct, že potřebuje na WC, používání stupínků - pokud nedosáhne na toaletu, ví, jak si umýt ruce...).
- MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- Adaptační režim těchto dětí bude zpravidla tři měsíce (tato doba se může kdykoliv změnit).

Při plánování činností vycházíme zejména:

- z jednoduchosti,
- z časové nenáročnosti,
- z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte,
- ze známého prostředí,
- z podmětности a smysluplnosti.

Při vzdělávání těchto dětí využíváme tyto metody práce:

- situační učení,
- nápodoba, observační učení,
- prožitkové učení,
- učení činnostmi a hrou

Rozvíjíme

Oblast	Dílčí cíle
Dítě a jeho tělo (biologická)	<p>Chůze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod., • vypěstování optimální reakce na zvukové a zrakové podněty,

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů, s překračováním lana, • podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše, • do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení, • zvládá chůzi v různém tempu, • reaguje na zvukové a zrakové podněty, • zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty. <p>Běh:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla, • rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly, • vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh. <p>Skok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seskočí z výšky 20 – 30 cm, • přeskakuje z nohy na nohu, • vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou), • rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje, • zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa, • zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí. <p>Lezení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení, • zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek, • rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami, • rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezky samostatně i s dopomocí, prolézá tunelem. <p>Házení:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti, • zvládnutí předávání míček z ruky do ruky, hází míčem o zem, • zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano, dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi. <p>Začátky akrobatických cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení, • vytvoření schopnosti orientace v prostoru, • rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování), • vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok. <p>Hudebně-pohybové chvílky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu).
Dítě a jeho psychika (psychologická)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů, • pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti, • znát a jednoduše označit dění v různých prostředích, • rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,...), • reagování na jednoduché výzvy,

	<ul style="list-style-type: none"> • chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,...), • rozlišování různých zvuků, • rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti, • rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života, • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim, • vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ, • rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost, • vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí, • respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i vrstevníků, rozvoj pocitu odpovědnosti.
Dítě a ten druhý (interpersonální)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích, • zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky,...), • vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí, • dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným, • rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi.
Dítě a společnost (sociokulturní)	<ul style="list-style-type: none"> • Využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmicí, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na

	<p>sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhažování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ,</p> <ul style="list-style-type: none"> • každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost), • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství, • rozvoj dětského poznávání, • formování počátečních postojů k okolnímu prostředí, • rozvoj orientace ve známém prostředí.
Dítě a svět (environmentální)	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije, • podporování raného dětského poznávání, • formování počátečních postojů k okolnímu prostředí, • rozvoj orientace ve známém prostředí, • vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou.

Co budeme vylepšovat

- ☀ Materiální podmínky pro specifika dané speciální vzdělávací potřeby. Viz výše.
- ☀ Další vzdělávání pedagogických pracovníků v daných oblastech speciálně pedagogické péče. Viz výše.

4 Organizace vzdělávání

4.1. CHARAKTERISTIKA TŘÍD

Kapacita MŠ je maximálně 50 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou tříd.

1. třída Sluníčka

Třída Sluníček je určena pro nejmladší děti, obvykle 3-5 let. Tomu je přizpůsobeno vybavení třídy, včetně hraček. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny především na zvládnutí základních hygienických návyků, odloučení od rodičů a dodržování základních pravidel chování v kolektivu. V denním režimu převažuje hra, četba pohádek, výtvarné a pohybové aktivity, zpěv, říkadla s pohybem rytmizace, samostatnosti, dodržování hygienických a společenských pravidel, získávání základních vědomostí, dovedností a návyků – přiměřených věku dětí. Učitelé plánují a přizpůsobují všechny aktivity individuálním potřebám dětí. S ohledem na potřebu jistoty, bezpečí a délkou adaptace dětí se účastní pouze akcí pořádaných v MŠ. V druhém pololetí se pak dle uvážení učitelů mohou děti účastnit také akcí mimo budovu školy.

2. třída Berušek

Třída Berušek je obvykle určena pro děti 4–7 let a děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD). Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na přípravu a usnadnění vstupu dětí do ZŠ a předškolní přípravu. Zároveň se však přihlíží k jejich věkovým a individuálním potřebám. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je zajišťováno v rámci provozní možnosti školy v době pobytu venku, oběda a ukládání dětí k odpočinku. Vzdělávání dětí probíhá v denním režimu, který je dostatečně flexibilní, reaguje na individuální možnosti a potřeby dětí a potřeby MŠ. Děti ve třídách MŠ nacházejí potřebné zázemí, bezpečí, klid i soukromí. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených aktivit je v denním programu MŠ vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu. Dětem je poskytován dostatečný prostor pro volnou hru, námětové i tvořivé činnosti, práci s knihami apod. Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích během celého pobytu dětí v MŠ. Učení je založeno na aktivní účasti dětí, na jejich vnímání a prožívání. Při plánování činností vychází učitel z potřeb a zájmů dětí, přihlíží k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Podněcuje děti k samostatnosti, vlastní aktivitě, úsudku, postoji. Děti mají možnost se v případě potřeby nezúčastňovat daných aktivit. Děti do ničeho nenutíme, činnosti jim nabízíme. Podporujeme osobnostní a sociální rozvoj dětí, jejich sebedůvěru, sebeúctu a vzájemné respektování.

4.2 PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ

Děti jsou zpravidla zařazovány do tříd podle věku a podle individuálních žádostí zákonných zástupců dětí, pokud je ve třídě volné místo. Třídy jsou víceméně homogenní, kdy se to mohou měnit podle věkové kategorie dětí u zápisu do MŠ. Bereme na zřetel požadavky zákonných zástupců, zařazení sourozenců. Mohou být společně na třídě nebo každý v jiné třídě. Dále pak sociální vazby pro snadnější adaptaci dítěte na vstup do MŠ.

Přijímání dětí do MŠ probíhá předáním řádně vyplněné žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání ve stanovený den zápisu v mateřské škole. 2.-16. 5. daného roku.

Podrobné informace k průběhu přijímacího řízení včetně termínů a kritérií přijímacího řízení jsou s dostatečným předstihem uvedeny na webových stránkách <https://tetcice.cz/ostatni-dokumenty/>, webových stránkách školy, webových stránkách Obce Tetčice a jejich vývěskách, kabelové televizi a také vyvěšeny v mateřské škole. Kritériem pro přijetí dítěte je trvalý pobyt dítěte v katastrálním území Tetčice a věk dítěte. Umožňujeme i sdílená místa, pokud se zákonní zástupci dětí dohodnou v písemné dohodě. Naše MŠ poskytuje vysoce kvalitní individuální vzdělávání včetně distanční výuky dle platné legislativy. **Odpovědná osoba Mgr. Irena Floriánová, DiS.**

5 Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP PV „KAMARÁDI PŘÍRODY je otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav a vkládáním příloh. Tematické celky jsou variabilní, učitelé mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situace a zájmy dětí, vytvořit nové téma, cíle napříč integrovanými bloky a vracet se k nesplněným cílům. Je vypracován jako schematický model integrovaného bloku vzdělávání, který dětem umožňuje vnímat svět v jeho přirozených souvislostech podle ročních období a změnách v klimatu. Získávat tak reálnější pohled na svět a také aktivní postoj k němu. Učitel vzdělávací projekt dotváří konkrétními měsíčními plány s didaktickými nabídkami pro děti podle jejich individuality, a také podle věkového složení třídy, a to vždy se stanovením pedagogického záměru.

Hlavním vzdělávacím záměrem ŠVP pro MŠ je získávání vědomostí, dovedností a návyků, samostatnost, prosociálnost a získání všech kompetencí, které povedou dítě k celoživotnímu učení. Dalšími záměry jsou rozvoj osobnosti dítěte, rozvoj jeho jedinečné individuality, rozvoj potenciálu dítěte, rozvoj vztahu k ostatním lidem, poznávání a seznamování dítěte se světem okolo nás, rozvíjení bližšího vztahu k rodině a spolupráce s rodinnými příslušníky, rozvoj citu k přírodě a jejímu ochraňování, vztahu a odpovědnosti za vlastní zdraví, seznamování dětí s tradicemi a zvyky v našich končinách v rámci Evropy i celého světa.

ŠVP PV umožňuje učitelům ve třídě pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním nápadů od dětí a také s využíváním své odborné způsobilosti. Je dokumentem otevřeným, který na základě evaluační činnosti umožňuje vytvořit, nebo dokonce přeměnit stávající způsob vzdělávání.

Program „Kamarádi přírody“ provádí děti školním rokem v závislosti koloběhu v přírodě, ale i reagováním na dosud nepředvídané a nečekané jevy. Zároveň ponechání typických svátků a symbolů jednotlivých ročních období. Naším cílem je rozvíjet u dětí kompetence, které jsou důležité pro jejich další vzdělávání, jejich schopnosti a dovednosti a podporovat je v získávání

nových vědomostí. Rozvíjíme osobní pohodu a spokojenost dětí, podporujeme jejich tělesný rozvoj a zdraví. Vytváříme u dětí základy hodnot, na kterých je založena naše společnost, rozvíjíme jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích. Vytváříme podmínky a příležitosti k rozvoji sebevědomí a získávání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k poznání, že mají možnost svou životní situaci ovlivňovat a svobodně jednat, avšak zdůrazňujeme, že za to, jak se rozhodne a co udělá, následně odpovídá.

5.1 HLAVNÍ MYŠLENKY PROGRAMU – FILOZOFIE ŠKOLY

Naším záměrem je vytvoření takového prostředí, ve kterém budou děti prožívat citovou, fyzickou i sociální pohodu. Dětem chceme nabízet přiměřené činnosti a aktivity, které odpovídají individuálním možnostem každého dítěte.

Celý ŠVP orientujeme tak, abychom u dětí podpořily snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe a některé vztahy a souvislosti. Naším cílem je dovést dítě na konci svého předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy kompetencí k využívání získaných poznatků důležitých pro jeho další rozvoj, učení, pro život a vzdělávání.

Velký důraz klademe na utváření kamarádství, tolerance a úcty k vrstevníkům i dospělým a k přírodě. Vedeme děti k pomoci druhým a rovnému přístupu. Velmi vítáme spolupráci s rodinou.

- ☀ Každé dítě je pro nás rovnocenným partnerem, kterého respektujeme a podporujeme v jeho jedinečném vývoji.
- ☀ Obdivujeme a vážíme si dětské kreativity (ač to u dospělého občas vyžaduje značnou dávku trpělivosti).
- ☀ Dětem zároveň nastavujeme hranice – jasně, citlivě, srozumitelně a trpělivě.
- ☀ Vědomě a cíleně pomáháme dětem v rozvoji sociálních dovedností a emoční inteligence pomocí modelových situací, her a příběhů.
- ☀ Dopřáváme dětem svobodu, samostatnost, a s nimi přicházející odpovědnost. Společně zažíváme a upevňujeme důležité mezilidské hodnoty.
- ☀ Naší povinností je zajistit dětem bezpečné a zdravé prostředí (díky stravě, pobytu a vztahu k přírodě, sportovním aktivitám apod.)
- ☀ K dětem přistupujeme s otevřeností, upřímností a láskou.
- ☀ Rodiče jsou u nás vítáni – KDYKOLIV.

5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- A. ROZVÍJENÍ DÍTĚTE, JEHO UČENÍ A POZNÁNÍ**
- B. OSVOJENÍ ZÁKLADŮ HODNOT, NA NICHŽ JE ZALOŽENA NAŠE SPOLEČNOST**
- C. ZÍSKÁNÍ OSOBNÍ SAMOSTATNOSTI A SCHOPNOSTI PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST PŮSOBÍCÍ NA SVÉ OKOLÍ**

1. Vést děti ke kladnému vztahu k přírodě jako celku, do něhož patříme i my lidé

- ☀ poznávat nejbližší okolí (MŠ, vesnice, okolí vesnice),
- ☀ pozorováním získávat nové informace o přírodě,
- ☀ podpořit pocit sounáležitosti s přírodou,
- ☀ poznávat běžné druhy rostlin a zvířat,
- ☀ vnímat přírodu jako přirozené prostředí pro hru a pohybové aktivity,

- ☀ rozvíjet dovednosti umožňující vyjádřit získané dojmy a zážitky,
  - ☀ pěstovat odpovědnost za vlastní jednání,
  - ☀ vštěpovat smysl pro krásu a estetickou úpravu prostředí.
2. *Vést děti ke zdravému životnímu stylu*
- ☀ zlepšovat tělesnou zdatnost,
  - ☀ podporovat rozvoj pohybových dovedností,
  - ☀ pěstovat sebeobslužné dovednosti,
  - ☀ aktivovat pitný režim,
  - ☀ odpolední odpočinkové aktivity uzpůsobit věku a potřebám dětí.
3. *Vzdělávání dětí rozvíjet přirozenou cestou – prostřednictvím prožitků, praktických zkušeností*
- ☀ zařazovat spontánní a řízené aktivity v denním režimu vždy vyváženě,
  - ☀ řízené činnosti realizovat především ve skupinách a individuálně,
  - ☀ denně využívat smyslové vnímání k přirozenému učení,
  - ☀ využívat tvořivou improvizaci v práci pedagogů (okamžitá reakce na situaci, kterou vytvoří dítě),
  - ☀ vytvářet dostatek přirozených situací a námětů k učení,
  - ☀ zodpovědně připravit děti pro vstup do ZŠ – ve všech oblastech rozvoje osobnosti dítěte, důraz na péči o děti s odkladem školní docházky.
4. *Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání*
- ☀ podporovat u dětí schopnost chápat svět kolem nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění
  - ☀ povzbuzovat je k chuti učit se a radovat z poznávání nového, k porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnosti vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se
  - ☀ dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti, jak po stránce tělesné, tak duševní
  - ☀ rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělými
5. *Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost*
- ☀ rozvíjet děti po stránce citové a mravní, položit základy sociálního citění a solidarity
  - ☀ vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životem vůbec, k tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí
  - ☀ seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijí, rozvíjet schopnost estetického vnímání
6. *Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí*
- ☀ učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí
  - ☀ vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat
  - ☀ podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to, co udělají, také musí nést odpovědnost.

5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je **hra**. Učitelé proto při své práci využívají všechny její stádia (paralelní, individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly apod.)

Děti se učí především nápodobou. V průběhu všech činností proto využíváme vrstevnického, situačního a sociálního učení, které je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy a experimenty. Všechny organizační formy volí učitelé tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí, byly dostatečně vyvážené a pro děti atraktivní. Kromě organizačních forem využíváme také metody slovní (např. rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předcítání), názorné (např. pozorování, předvádění, exkurze a vycházka) a praktické (např. experimenty, pokusy).

Výběr metod volí učitelé vždy v závislosti na didaktickém cíli. Slovní metody vhodně spojují s praktickou činností, názorné metody pak s metodami praktickými.

Při vzdělávání dětí zachováváme také obecné zásady, jako je cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost a individuální přístup.

Metody a formy vzdělávání

- Hra individuální, kooperativní, skupinová tvořivá, námětová, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybová, intelektuální, smyslová, napodobující
- Situační učení
- Sociální učení
- Kooperativní učení
- Prožitkové učení
- Učení hrou
- Slovní metody
  - rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předcítání
- Názorné metody
  - pozorování, předvádění, exkurze, vycházka
- Praktické metody
  - experimenty, pokusy
- Metoda pokusu a omylu
- Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání
- Didakticky zacílené činnosti
- Spontánní aktivity

- Komunitní kruh
- Diskusní kruh
- Vrstevnické učení
- Tvořivá dramatika

- Spontánní sociální učení
- Problémové učení
- Prožitkové učení
- Kooperativní učení
- Distanční vzdělávání
- Experimentování
- Situační učení
- Metoda osobního příkladu dospělých
- Řízené skupinové činnosti
- Řízené individuální činnosti

Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších, či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Omezujeme učení podáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Pro děti, které v některých oblastech vykazují abnormální nadání či talent, je věnován větší individuální prostor (úkoly navíc, jiné nebo náročnější úkoly, náročnější pracovní činnosti, náročnější pohybové aktivity, hra na hudební nástroj, práce s čísly číselnými operacemi, práce s písmeny aj.). Naopak děti, které vykazují v některých oblastech deficity, je žádoucí, zvýšená spolupráce s rodiči, doporučíme vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, (dále jen PPP) nebo speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC), připravíme podpůrná opatření, popř. vypracujeme PLPP nebo se budeme řídit IVP, zajistíme opatření materiální i personální. Oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně funkční celek.

MŠ disponuje kvalifikovanými učiteli v oblasti etopedie, psychopedie a logopedické prevence. Ve spolupráci s PPP Brno jsme připraveni v rámci inkluzivního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zařadit do MŠ.

Při plánování zejména vycházíme:

- ze specifík dětí speciálních vzdělávacích potřeb i dětí nadaných,
- přiměřené náročnosti,
- časové nenáročnosti.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dětem je poskytován dostatečně dlouhý adaptační režim. Při výchovně vzdělávacím procesu se dbá především na rozvoj návyků a dovedností a herních aktivit. U dětí uplatňujeme i observační učení.

Při plánování činností vycházíme zejména:

- z jednoduchosti,
- z časové nenáročnosti,
- z dostatku času a prostoru pro hru a pohyb dítěte,
- ze známého prostředí,
- z podmětности a smysluplnosti.

Při vzdělávání těchto dětí využíváme tyto metody práce:

situační učení,

- nápodoba, observační učení,
- prožitkové učení,
- učení činnostmi a hrou.

6 Vzdělávací obsah

Každý učitel vybírá z bloků témata a dílčí témata dle aktuální potřeby a zájmu dětí konkrétní třídy. Blíže je rozpracovává v TVP.

Nabízená témata a dílčí témata mohou učitelé dle aktuální potřeby třídy vyměnit nebo nahradit.

Obsah vzdělávání ve školním vzdělávacím programu

Mateřské školy Tetčice „Kamarádi přírody“

Svým obsahovým zaměřením respektuje všech pět interakčních oblastí dítěte, od nichž jsou odvozeny oblasti vzdělávací:

	<i>Oblasti interakční</i>	<i>Oblasti vzdělávací</i>
1	Biologická	Dítě a jeho tělo
2	Psychologická	Dítě a jeho psychika <ul style="list-style-type: none"> • Jazyk a řeč • Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace • Sebepojetí, city, vůle
3	Interpersonální	Dítě a ten druhý
4	Sociálně kulturní	Dítě a společnost
5	Enviromentální	Dítě a svět

Téma se zaměřuje svým obsahem na základní poslání MŠ. Všemi svými činnostmi směřuje rovněž k plnění stanovených hlavních cílů MŠ, naplňování klíčových kompetencí a očekávaných výstupů a k její vizi.

Vzdělávací činnost je zpracovaná do bloků, témat a následně do dílčích témat:

- je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dítěte.
- probouzí v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe. Naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže.
- nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožní hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Třída - SLUNÍČKA a BERUŠKY

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti integrovaných bloků, které jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci na úrovni každé třídy a jsou plně v kompetenci profesionální učitelky MŠ. Každý z těchto bloků je připraven tak, aby byl časově flexibilní a dalo se jej využít opakovaně vícekrát, vzhledem k možnostem, okolnostem a zájmům dané třídy během školního roku. Jsou plánovány tak, aby měly obecný charakter, a aby dětem poskytovaly dostatek podnětů k činnostem a vycházely z přirozeného života kolem nás. Každý blok má své téma a širokou nabídku dílčích témat, ze kterých si tyto návrhy učitelky dále rozpracovávají a konkretizují do TVP na dané třídě, kdy si časovou délku určují sami tak, aby vše mohlo korespondovat se zájmem dětí v jejich okolním světě a mateřské škole.

Učitel zpracovává náměty týdenních plánů tak, aby nabízely dětem pestré a mnohostranné činnosti v potřebné šíři. Do denních programů pedagog pravidelně zařazuje řízené a spontánní činnosti, herní aktivity, individuální práci, projektové činnosti, výtvarné, hudební i pohybové činnosti a jiné. Spontánní a řízené činnosti by měly být vyvážené, většinou převažuje u dětí výběr spontánních aktivit. Klademe důraz na to, aby všechny děti byly brány rovnocenně a žádné nebylo zvýhodňováno. Počítá se také s uplatňováním evaluačních postojů a jejich dalšímu využití. Během školního roku se paní učitelky snaží o to, aby se rozvíjely také dané kompetence, jejichž rozvoj je u dětí vysoce individuální.

Rozvíjíme kompetence:

- k učení;
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- činností a občanské

Vzdělávací obsah:

Rozdělení integrovaných bloků a jejich stručná charakteristika:

I. MOJE JÁ – poznáváme svoje já.

Poznáváme sebe sama, svoje emoce, možnosti, úsudky, hodnoty a postoje. Rozvíjíme svoje já, pozitivním přístupem k novým vědomostem, dovednostem i návykům. Zvnitřňujeme společenská pravidla. Věnujeme dostatek času hodnocení vlastního i hodnocení okolí. Pracujeme pozitivně s chybou, kdy v ní vždy hledáme posun k lepšímu. Pracujeme a poznáváme svoje emoce, necháme je projevit, ale dítě ví, že jsme tu pro něho a pokud bude chtít, nabídneme mu pomoc. Každý člověk má na světě svoje místo. Jsme si všichni rovni, ať už žijeme kdekoliv nebo v cokoliv věříme. Vnímání hrdosti na to, kde žijeme. Seznamujeme se se základními demokratickými principy naší společnosti.

II. ČLOVĚK – žijeme zdravě.

Vedeme děti k zodpovědnosti za zdraví svoje, ale i toho druhého, poznáváme a zkoumáme své tělo zvenku i zevnitř. Učíme se zdravému životnímu stylu, podporujeme rozvoj pohybových dovedností a povědomí o péči o vlastní tělo a také duševní zdravý. Podporujeme

děti k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času a také prevenci úrazů a onemocnění, poruch příjmu potravy a patologických jevů.

III. PŘÍRODA – žijeme s přírodou.

Vnímáme přírodu přes všechny smysly, poznáváme nezvratné změny v přírodě, hledáme v sobě ekologické povědomí, hledáme možnosti, jak přírodu chránit každý za sebe, seznamujeme se se základními environmentálními pojmy, staráme se o čistotu okolí, staráme se o zvířata, aby nestrádala, hledáme v přírodě odpovědi na pokusy, experimentujeme s přírodninami.

IV. ZVYKY A TRADICE – zvyky a tradice, baví nás nejvíce.

Objevujeme tradice a zvyky spojené s naším krajem, aktivně se jich zúčastňujeme, spoluvytváříme tradice v obci, zjišťujeme původ zvyků a tradic, pátráme po zvycích a tradicích v jiných zemích, učíme se poznávat cizí jazyky, kultury i národnosti, vedeme děti k prosociálnosti, ke kooperaci a sounáležitost, prevenci rasismu a xenofobie.

V. CESTOVÁNÍ – poznáváme okolí.

Poznáváme s dětmi krásy okolí naší vesnice, učíme se jezdit vlakem a autobusem, poznáváme naši Českou republiku, Evropu i celý svět. Vedeme děti k obezřetnosti v dopravním provozu, sžití se s frekventovanou silnicí v obci a zvládnutí bezpečného chování kolem ní, pěstujeme turistiku, nahlížíme do různých provozů v okolí obce.

Celoroční vzdělávací program má název „Kamarádi přírody“ a je stavěn tak, aby:

- Stimuloval dítě k celoživotnímu vzdělávání v různých oblastech poznání.
- Umožňoval naplnit život dítěte mnohostranně pestrou nabídkou činností intelektových i praktických.
- Dítě mělo možnost získávat potřebné návyky, vědomosti, dovednosti, poznatky, poznávat hodnoty svoje, ale i druhých a zaujímat postoje.
- Rozvíjelo jeho sebepoznávání a sebehodnocení.
- Rozvoj jednotlivých oblastí psychomotorického vývoje (viz oblasti rozvoje).
- Utužování vlastní odpovědnosti za životní prostředí a svoje zdraví.

Každé z témat kreativně objevujeme prostřednictvím:

- Výtvarných a pracovních činností (např. modelujeme orgány, vystřihujeme vlajky, stavíme zeměkouli ...).
- Hudební výchovy (kombinujeme cizí a české písničky, hrajeme na hudební nástroje),
- Zážitkových technik (hry a podněty z reálného života, osobní příběhy).
- Knih (čteme dětem denně), nabízíme poslech i zhlédnutí.
- Sportovních činností s širokým výběrem sportovního náradí i náčiní (hry s míčem, rozvoj hrubé motoriky, tanečky na dané téma),
- Pobytu v přírodě, ke hře děti využívají přírodniny a volný pohyb (např. malujeme i píšeme do písku, počítáme stromy, budky, klacíky...).
- Povídáním v ranním a odpoledním kruhu, prohlubujeme prožitek z prožitého, hodnocení i přání dětí, jejich pocity a stavy.

Obsah vzdělávání

Každý učitel vybírá dílčí témata z integrovaných bloků dle aktuální potřeby a zájmu dětí konkrétní třídy. Blíže je rozpracovává v TVP. Nabízená dílčí témata mohou učitelé dle aktuální potřeby třídy měnit nebo nahradit, popř. časově upravit.

6.1 INTEGROVANÝ BLOK: MOJE JÁ

Obecná charakteristika:

Seznamujeme se s prostory MŠ (třída, herna, zahrada MŠ), zaměstnanci, kamarády, věcmi kolem nás (značkou, svým místem, předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky a jejich užívání). V období začátku školního roku probíhá adaptační režim a také se učíme dorozumívat mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly). Společně si tvoříme pravidla třídy, rituály, věnujeme pozornost kouzelným slovíčkům nejen naší třídy (pozdrav, prosím, děkuji, omlouvám se), pravidlům vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti, herní pravidla), pravidlům vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce), vnímáme naši mateřskou školu a její prostředí, vytváříme vztahy mezi dětmi i dospělými, navazujeme nová kamarádství). Učíme se samostatnosti v sebeobsluze - hygiena, správné hygienické návyky, stolování a také poznáváme, co už umím a co zvládám sám.

Rozšiřujeme si své obzory v oblasti prostředí, kultury a umění, ve kterém žijeme – kde máme domov (státní svátky - Den české státnosti, Den boje za svobodu a demokracii, Den dětí), vnímáme rozmanitost lidského světa – naši vlast. Snažíme se o pochopení, že každý je jiný, máme přirozenou různost lidí a nejsme na světě sami, ale i přesto máme každý právo na to, být sám sebou, rozhodovat se o svých činnostech a chování, ale za svá rozhodnutí a volby si také neseme zodpovědnost. Vyzkoušíme si individuální charakteristiky každého z nás, budeme se učit záměrně řídit své chování a posilovat samostatnost v řešení problémů.

Rámcové cíle:

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na svoje okolí.

Klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy:

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvíjí základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjí schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	umí zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. uvědomí si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítá společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chrání se před ním a v rámci svých možností se brání jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hrát fair chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p> <p>adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pochozí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, umí si vzít slovo až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.)</p>
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytváří pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení, tím podporuje a rozvíjí zájem o učení	<p>nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>naučí se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatuje a vybaví</p> <p>chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase</p> <p>umí postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých	umí vytvořit podvědomí se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí a povědomí o vlastní sounáležitosti	<p>zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlí, umí vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také se umí vyjádřit</p> <p>záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost</p> <p>vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si (nového, změněného, chybějícího)</p>
uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvíjí základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně	<p>zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítá společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chrání se před ním a v rámci svých možností se brání</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, umí hrát fair</p> <p>chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
		umí se adaptovat na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody
	osvojuje si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy, rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách	začlenění se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		pochopí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojí si věku přiměřených praktických dovedností	<p>má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zachází s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zachází s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vědomě umí napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	osvojuje si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení i psaní, rozvíjí zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>umí poznat napsané své jméno</p> <p>učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje</p> <p>umí se domluvit slovy i gesty, improvizuje</p> <p>vede rozhovor (naslouchá druhým, umí vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, umí sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči</p>
učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	<p>rozvíjí schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p> <p>rozvíjí schopnosti sebeovládání</p> <p>získává relativní citovou samostatnost</p> <p>poznává sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomuje si vlastní identitu, získává sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost)</p>	<p>prožívá radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>vyvine volní úsilí, soustředí se na činnost a její dokončení</p> <p>vyjádří souhlas i nesouhlas, umí říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), umí odmítnout nebo se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>rozhoduje o svých činnostech</p> <p>odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, je aktivní i bez jejich opory</p> <p>přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomuje si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p>
nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváří pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení, podporuje a rozvíjí zájem o učení	<p>nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným situacím</p> <p>naučí se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatuje a vybaví</p> <p>chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se orientuje v čase</p> <p>postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí</p> <p>zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlí, jak vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také jak je vyjádřit</p> <p>jak se záměrně soustředí na činnost a udržet pozornost</p> <p>vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všimá si (nového, změněného, chybějícího)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvíjí základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjí schopnosti projevat se autenticky, chová se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobuje společenskému prostředí a zvládá jeho změny</p>	<p>zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
		<p>uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítá společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chrání se před ním a v rámci svých možností se brání jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
	<p>posiluje prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hrát fair</p>
		<p>chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
	<p>vytváří prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu,</p>	<p>adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přizpůsobivosti apod.)	<p>přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenění se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>pochopí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.)</p>

<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvíjí základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjí schopnosti projevit se autenticky, chová se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobuje společenskému prostředí a zvládá jeho změny</p>	<p>zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítá společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chrání se před ním a v rámci svých možností se brání</p>
--	--	---

		jeho důsledkům (vyhýbá se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	posiluje prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hrát fair
		chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí
		vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	vytváří prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	adaptuje se na život ve škole, aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímá základní pravidla jednání ve skupině, podílí se na nich a řídí se jimi, podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody
		začlení se do třídy a zařadí se mezi své vrstevníky, respektuje jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		pochozí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé děti i dospělé, rozloučí se, poprosí, poděkuje, vezme si slovo až když druhý domluví, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.)

Děti se SVP

Specifika dětí se SVP dle postižení, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP. Rozvoj dítěte probíhá ve spolupráci s rodiči, dalšími učiteli a školským poradenským zařízením, individuální péče.

Děti nadané

Specifika dětí nadaných dle oblastí nadání, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP, individuální péče.

Vzdělávací nabídka:

- Objevujeme a zkoumáme místa a prostory MŠ (zahrada, třída, herna...).
- Hrajeme hry na seznámení (se svou značkou, s prostředím školky, s kamarády).
- Učíme se básničky související s rituály jako je scházení v kruhu, stolování, mytí rukou...
- Hrajeme námětové hry na školu nebo na domácnost.

- Z didaktických her se zaměřujeme na hru “Nešťourej se v nose!“, která napomáhá rozvoji správného chování, hledání správného řešení běžných denních situací.
- Čteme si příběh kočky Justýnky (o správném chování) a knížku „Co nás čeká ve školce“.
- Tvoříme si úvodní list do svého portfolia.
- Modelujeme svoji značku.
- Hrajeme pohybové hry na školní zahradě.
- Prohlížení fotografií rodin.
- Poznáváme nové kamarády, seznamujeme se s prostory školky, drobné úkoly ve formě vzkazů do školní jídelny apod.
- Zařazujeme pracovní a sebeobslužné činnosti.
- Komunitní kruh - „Na co jsem se těšil do školky“, „Co jsem zažil o prázdninách“, „Co se ti na mně líbí x nelíbí?“. Co bych chtěl dělat nyní?
- Vytváříme si kamarádské vztahy. Slovíčka, co otevírají srdíčka.
- Vytváření pravidel třídy – jejich zvnitřňování.
- Posilujeme prosociálního chování - společenské hry, námětové hry, kooperativní činnosti (využití námětových koutků), společné akce s rodiči např.: „Mámo, táto, pojď si hrát“. Podpora adaptace dítěte.
- Pracujeme na řešení problémových situací „Co by se stalo, kdyby“.
- Hrajeme pohybové hry, hudebně pohybové hry, dramatizující hry - jak se cítíme, co dělá(me)..., pravidla her, fair play.
- Činnosti manipulační s pomůckami, hračkami, netradičním materiálem, polytechnické činnosti, digitální gramotnost
- Pracovní a sebeobslužné činnosti.
- Sportovní, hudební a pohybové hry.
- Dramatické činnosti.
- Hry a modelové situace pro vytváření pochopení pravidel chování k druhým – situační učení.
- Kooperativní činnosti s ostatními dětmi.
- Společné aktivity, setkávání, povídání, sdílení.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů i jejich zhlédnutí.
- Rozvoj komunikačních dovedností, zvyšování aktivní slovní zásoby. Dechová a artikulační cvičení.
- Činnosti v prostoru MŠ i mimo něj.
- Činnosti zaměřené na bezpečnost u dětí, směřující k prevenci úrazů a bezpečnému chování, patopsychologických jevů a psychických poruch.
- Učíme se poznávat znaky České republiky (vlajka, hymna, znak) a pojmenovat je.

- Pracujeme s interaktivní tabulí – program naše Česká republika (hory, řeky, znaky ČR, města..).

Je důležité:

- Dát dětem čas na seznámení se s prostředím, školkou, personálem, novou třídou, kolektivem.
- Postupně pracovat na pravidlech třídy a učit se získávat povědomí o organizačním a časovém dělení školního dne.
- Navázat či připomenout dětem hygienické návyky.
- Pracovat na prosociálních vztazích ve třídě a respektu k ostatním.
- Rozvíjet u dětí schopnost sebe prezentace, sebeuvědomění, seberealizace.
- Podporovat děti v mluveném projevu, bez zbytečného ostychu.
- Kompenzovat nežádoucí chování a netolerovat ho, prosociální činnosti.
- Nepomáhat dětem v činnostech, jež jsou schopny zvládnout sami.
- Nenásilně odbourávat případnou fixaci na rodiče, adaptační režim.

6.2 INTEGROVANÝ BLOK: ČLOVĚK

Obecná charakteristika:

Hlavním znakem tohoto bloku je člověk a jeho lidské tělo. Sledujeme vývoj člověka od narození po stáří a hledáme podobnosti a odlišnosti v životních etapách a proměnách člověka. Prozkoumáme naše vlastní tělo (lidské tělo a jeho části, kostra, hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních, vývoj a změny těla, etapy vývoje člověka (narození, růst těla a jeho proměny). Rozvíjet budeme především hlavních pět smyslů člověka - chuť, čich, hmat, zrak a sluch různě zaměřenými smyslovými činnostmi, vnímání přes smysly.

Nastává nám období, kdy je třeba dbát nejen na své zdraví a bezpečí, ale i zdravý životní styl a návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, kvalitní bio potraviny). Věnovat se budeme i ochraně osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence poruch příjmu potravy a psychických onemocnění), ochrana bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozcím při hrách, virtuální realitou, šikanou i kyberšikanou, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy). Svoje obzory rozšiřujeme i o sporty známé i méně známé a zkusíme některé z nich.

Rámcové cíle:

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy:

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pozná některá písmena a číslice, popř. slova učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváří povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zachází šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. porozumí běžným neverbálním projevům citových prožitků a náladám druhých
	rozvíjí schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímá a přijímá základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívá píseň, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, sleduje a rozlišuje rytmus) zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá barvy, modeluje, konstruuje, tvoří z papíru, tvoří a vyrábějí z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) pochopí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pozná některá písmena a číslice, popř. slova učí se nová slova a aktivně je používá (ptá se na slova, kterým nerozumí)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvíjí tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)	řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá „nápady“ chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívá (porovnává, uspořádává a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientuje se v elementárním počtu cca do šesti, chápe číselnou řadu v rozsahu první desítky, pozná více, stejně, méně, první, poslední apod.) vnímá, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získává schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívá dětským způsobem, projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaží se ovládat své afektivní chování (odložení splnění svých osobních přání, zklidnění se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišuje citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí umí zorganizovat hru
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	uvědomuje si vlastní tělo	pojmenovává části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zachovává správné držení těla
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytváří si zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu	pojmenovává části těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	osvojuje si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	má v povědomí některé způsoby ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí; chová se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvíjí pohybové schopnosti a zdokonaluje dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládá pohybový aparát a tělesné funkce	zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváří zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu	pojmenovává části těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Děti se SVP

Specifika dětí se SVP dle postižení, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP. Rozvoj dítěte probíhá ve spolupráci s rodiči, dalšími učitel a školským poradenským zařízením, individuální péče.

Děti nadané

Specifika dětí nadaných dle oblastí nadání, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP, individuální péče.

Vzdělávací nabídka:

- Zařazujeme pracovní a sebeobslužné činnosti.
- Sportovní, hudební a pohybové hry.
- Činnosti zaměřené na bezpečnost u dětí, směřující k prevenci úrazů a bezpečnému chování.
- Učíme se vnímat nebezpečí okolo nás a adekvátně na ně reagovat.
- Řešíme problémové situace „Co by se stalo, kdyby...“
- Hrajeme pohybové hry, hudebně pohybové hry, dramatizující hry – Čáp ztratil čepičku.
- Zařazujeme lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti (pohybové hry, cvičení s náčiním i náradím i bez něj).
- Provádíme zdravotní cvičení (dechová, protahovací, relaxační, dětská jóga - Pozdrav slunci).
- Děláme dechová, jazykovou gymnastiku a artikulační cvičení pro rozvoj řeči.
- Věnujeme se výtvarným a pracovním činnostem k rozvoji tvořivosti a fantazie (práce s plastelínou, vlastnoručně vyrobenou hmotou...).
- Děláme pokusy s barvou a dalším výtvarným a technickým materiálem).
- Účastníme se sportovních akcí ve spolupráci s jinými mateřskými školami a organizacemi.
- Poznáváme naše tělo z venku i zevnitř.
- Určujeme části těla, orgány v těle a jejich funkce, věnujeme se lidské kostře.
- Jak se starat o své tělo? Zdravý životní styl.
- Pochopení termínu: zdraví a nemoc, vitamíny x bakterie, co je špatné a co je dobré pro lidské tělo a jeho zdravou funkci.
- Porovnáváme zdravé x nezdravé potraviny.
- Prevence onemocnění, jak chránit své tělo, jak o něj pečovat.
- Překonáváme přírodní překážky a zdoláváme přírodní terén.
- Cvičíme cviky na udržení rovnováhy, zpevnění vnitřního svalstva.
- Závodíme a soutěžíme na sněhu, ledu, ve vodě, v lese, na louce – fair play.
- Zacházíme s různým náradím a náčiním.
- Hrajeme pohybové, smyslové, konstruktivní, společenské, didaktické a psychomotorické hry.
- Rozvíjíme grafomotoriku cvičením – správný úchop a sezení u psaní.
- Poznáváme postavu, části těla ztvárňujeme na papír.
- Věnujeme se artikulačním, dechovým, sluchovým a rytmickým hrám.
- Hrajeme smyslové hry, námětová hra „Na lékaře“, psychomotorické hry, didaktické hry - „Tělo na tělo“ „Krvinky“ (vytváření skupin dle počtu). Hrajeme hru „Lidé k lidem“.
- Prohlížíme si fotografie - jaké jsem byl (a) miminko.
- Poznávání částí lidského těla (námětové hry k tématu, didaktické hry, hry na tělo).
- Sledujeme didaktická videa „Byl jednou jeden člověk“, kamínky.
- Seznamujeme se s činnostmi směřující k prevenci úrazů, I. pomoci.
- Děláme pantomimu - jaký předvádím sport?
- Připravujeme si zdravou svačinku.
- Cvičíme zdravotní cviky (dechová, protahovací, posilovací, relaxační).
- Čteme obrázkové knihy, encyklopedie, atd.
- Hrajeme smyslové hry.
- Pořádáme výlety do vzdálenějšího okolí, výlety mimo vesnici. Pěstujeme turistiku.

- Překonáváme přírodní překážky a zdoláváme přírodní terén.
- Chceme být pohybově aktivní po delší dobu.
- Hrajeme kolektivní pohybové hry.
- Otužujeme se vzduchem, vodou i sluncem.

Je důležité

- Podporovat děti v zájmu o lidské tělo. Sebepoznávání vlastního těla. Mít své tělo rád.
- Chápat vazby: zdraví x nemoc, prospěšná péče o lidské tělo a naše zdraví x nesprávná péče, posilování obranyschopnosti a zdravého životního stylu x nezdravý životní styl. Pochopení, že se i ony mohou otužovat, správně stravovat a podporovat svou imunitu. Každý si svoji cestu vybírá sám.
- Pracovat pomocí všech smyslů. Experimentovat, poznávat a zkoušet, fixovat na základě zkušenosti.
- Vnímat změny, které v lidském těle probíhají.
- Rozpoznat vhodnou péči o naše zdraví a lidské tělo.
- Umět pojmenovat části lidského těla.
- Pracovat a poznávat na základě osobní a praktické zkušenosti.

6.3 INTEGROVANÝ BLOK: PŘÍRODA

Obecná charakteristika:

Seznamujeme se blíže s přírodou a zkoumáme ji během všech ročních období. Určujeme jejich charakteristické znaky, porovnáváme je a hledáme souvislosti. Pozorujeme různé přírodní jevy a děje okolo nás (podnebí, počasí, změny v přírodě, klimatické změny způsobené člověkem, obnovitelné zdroje). Vnímáme přírodu přes všechny smysly, poznáváme nezvratné změny, hledáme v sobě ekologické povědomí a možnosti, jak přírodu chránit. Vytváříme si povědomí o základních environmentálních pojmech a snažíme se je uplatnit v praxi. Staráme se o čistotu okolí a zvířata, aby nestrádala. Experimentujeme s přírodninami, využíváme je k tvůrčím činnostem. Pořádáme výlety do přírody, kde posilujeme svoji fyzickou zdatnost, zdoláváme přírodní terén a překážky. Učíme se vnímat prostředí, v němž dítě žije (okolí domova a školy) a také toto životní prostředí chránit a pečovat o něj. V lese objevujeme přírodu živou i neživou (rostliny, živočichové). Učíme se vnímat nebezpečí okolo nás a adekvátně na ně reagovat (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, s látkami ohrožujícími zdraví, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující).

A protože v jarním období se rodí mláďata, budeme se je učit rozeznávat, pojmenovávat a přiřazovat k jejich rodičům. Rozdílů budeme hledat i mezi zvířaty domácími a exotickými (domácí mazlíček, zvířata k užitku, péče o zvířata) a některá z nich dokonce navštívíme při příležitosti výletů v okolí. A protože jsme kamarádi přírody, vyzkoušíme si i pracovní činnosti na zahradě a vytvořit a starat se o vlastní zahrádku (výsadba, péče, sběr). Podporujeme děti v zájmu o přírodu a přírodní změny, včetně základů ekologie.

Rámcové cíle:

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání,

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy:

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvíjí a kultivuje mravní i estetické vnímání, cítí a prožívá	je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	rozvíjí a kultivuje mravní i estetické vnímání, cítí a prožívá	je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvíjí fyzické i psychické zdatnosti	izvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, umí házet a chytat míč, užívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí, pohybuje se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvíjí a kultivuje mravní i estetické vnímání, cítí a prožívá vytváří elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	posiluje přirozené poznávání (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) osvojuje si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nachází společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívá zkušeností k učení vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si (nového, změněného, chybějícího)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvíjí řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvíjí interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální	pojmenovává většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojuje si věku přiměřených praktických dovedností	zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	chápe, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvíjí a užívá všech smyslů	vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chuť, vnímá hmatem apod.)
	seznamuje se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváří k němu pozitivní vztahu	

Děti se SVP

Specifika dětí se SVP dle postižení, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP. Rozvoj dítěte probíhá ve spolupráci s rodiči, dalšími učiteli a školským poradenským zařízením, individuální péče.

Děti nadané

Specifika dětí nadaných dle oblastí nadání, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP, individuální péče.

Vzdělávací nabídka:

- Vydáváme se na vycházky do přírody – poznávání flóry a fauny, život v okolí vodních zdrojů.
- Pozorujeme změny v přírodě střídáním ročního období, klimatické změny.
- Podporujeme a rozvíjíme kreativitu, přírodninami.
- Sázíme obilí, zeleninu, bylinky.
- Plníme netradiční úkoly
- Hrajeme eko-hry.
- Slavíme Den Země.
- Rozvíjení pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou.
- Zapojujeme se do projektu „Uklidme si Česko“
- Čteme obrázkové knihy, prohlížíme si encyklopedie.
- Pozorujeme okolní svět.
- Snažíme se pochopit změny počasí, koloběh vody i života na Zemi.
- Pořádáme výlety do vzdálenějšího okolí, výlety mimo město.
- Nasloucháme, objevujeme, experimentujeme, zkoumáme přírodu.
- Seznamujeme se se světem zvířat.
- Učíme se, jak se chovat ke zvířatům.
- Pozorujeme zvířata kolem nás.
- Poznáváme a třídíme zvířata, podle kritérií.
- Povídáme si o tom, jak se máme starat o zvířátka.
- Povídáme si o zvířátkách, která máme doma.
- Hledáme zvířátka v písničkách.
- Hrajeme dramatické hry- Jaké jsem zvíře?, smyslové hry- Sovičko houkni
- Přiřazujeme ke zvířátkům jejich mláďátka - zvířecí rodiny.
- Hrajeme spontánní a námětové hry: „Na farmu“, „ Na zvířecí rodinu“.
- Hrajeme hry s jarní tematikou.
- Objevujeme krásy jarní přírody, “Uvíváme věneček“.
- Pracujeme na školní zahradě - hrabání, zametání, sběr přírodního materiálu.
- Připravujeme akci „Otevírání a zavírání zahrady“.
- Věnujeme se výtvarným a pracovním činnostem (kresba, malba, modelování, práce s papírem, přírodninami).
- Nasloucháme, objevujeme, experimentujeme, zkoumáme (sníh).
- Pracujeme s přírodním materiálem, tvoříme a děláme pokusy s ledem.
- Seznamujeme se se zimní krajinou i s místy, kde je celý rok zima.
- Závodíme a soutěžíme na sněhu.
- Překonáváme přírodní překážky a zdoláváme přírodní terén.
- Provádíme pokusy a experimenty s přírodninami, vodou, neživou přírodou.
- Hrajeme didaktickou hru „Co do přírody nepatří“.
- Pečujeme o ptáky a zvířata v zimním i letním období.
- Seznamujeme se s lesními zvířaty a péči o ně na podzim.

- Vnímáme přírodu všemi smysly a také nebýt lhostejní k přírodě, pečovat o přírodu a chránit ji.
- Hrajeme námětovou hru „Na sadaře“ a pohybovou hru „Kompot“.
- Hrajeme smyslové hry - hmatová - „Poznej, kdo jsem, “Hádej, co to je?“ (přírodniny), sluchová - „Hádej, kdo jsem?“, (zvuky v přírodě), zraková - „Kdo se schoval? Co tu chybí?“, (přírodniny).
- Pozorujeme znaky v přírodě při střídání ročního období.
- Činnosti manipulační s netradičním materiálem – přírodniny.

Je důležité

- Vzbudit v dětech zájem o přírodu, která je obklopuje.
- Vysvětlit jim rozdíly mezi živou a neživou přírodou.
- Ukázat jim, jak přírodu milovat, starat se o ni a chránit.
- „Dotknout“ se tématu všemi smysly. Experimentovat a poznávat.
- Vnímat rozmanitost a změny, které v přírodě probíhají.
- Rozpoznat živou a neživou přírodu.
- Naučit se základní znaky ročních období.
- Pracovat s přírodními materiály. Poznávat, třídit, určovat, přiřazovat.
- Vyzkoušet si jednoduché pracovní činnosti.

6.4 INTEGROVANÝ BLOK: TRADICE A ZVYKY

Obecná charakteristika:

V tomto bloku věnujeme pozornost veškerým významným dnům a svátkům během roku, jako je např. památka zesnulých neboli Dušičky, kdy posilujeme zejména prosociální postoje a chování. Učíme se úctě nejen ke starším, ale i toleranci a respektu k lidem okolo nás, vzájemně si pomáhat a být druhému oporou. Polovina měsíce listopadu je doba oslav svátku svatého Martina, kdy se pokoušíme o porozumění starým pověstem a pranostikám spojených s tímto svátkem. Uvědomění si jeho významu, vnímat a přijímat lidové zvyky a tradice.

Prosinec je čas plný tradic a zvyků. Od návštěvy Mikuláše, čerta a anděla až po oslavy příchodu Nového roku. K těmto svátkům neodmyslitelně patří lidé, a proto se zaměříme na vlastnosti každého z nás (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, emoce, vlastnosti dané pohlavními rozdíly a také to, jak se chováme – sebehodnocení).

S odchodem Mikuláše se budeme těšit a prožívat vánoční čas i u nás, a to například seznamováním se s různými tradičními činnostmi. Připomeneme si, že Vánoce nejsou jen o darech, ale o tom být s tím, koho máme rádi a obdarování ostatních.

S příchodem začátku roku oslavujeme svátek Tří králů pochodem s koledováním po obci. Získáváme nové poznatky o Masopustu a masopustních veselících, pořádáme masopustní průvod v maskách obcí, užíváme si dosyta zpěvu a tance s využitím nejrůznějších hudebních nástrojů. Představujeme a přibližujeme dětem pojmy a oslavy Filipojakubské noci (čarodějnice), Velikonoc a vše spojené s nimi. Také připravujeme oslavy ke Dni matek, otců a dětí, kdy rozvíjíme kladný vztah k rodině, upevňujeme poznatky o příbuzenských vztazích a důležitosti rodiny v životě člověka. Učíme se vnímat, že nejsme na světě sami, každý je jiný, ale i přesto jsme všichni stejní a má tu stejná práva, povinnosti a stejné místo.

Rámcové cíle:

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy:

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních neverbálních) kultivovaného projevu	<p>umí chápat slovní vtip a humor</p> <p>naučí se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>sleduje a vypráví příběh, pohádku</p> <p>umí utvořit jednoduchý rým</p> <p>porozumí slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film, užívá telefon</p>
dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá kompromisy	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	<p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování</p> <p>těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>zachytí a vyjádří své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>rozhoduje o svých činnostech</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních neverbálních)	<p>chápe slovní vtip a humor</p> <p>naučí se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>sleduje a vypráví příběh, pohádku</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	kultivovaného projevu	utvoří jednoduchý rým porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakovat jej ve správných větách) sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sleduje divadlo, film, užívá telefon
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	poznává pravidla společenského soužití a podílí se na jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, rozumí základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	
zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj a užívání všech smyslů seznamuje se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváří si k němu pozitivní vztahu	koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
je schopno chápat, že lidé se různí, umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije vytváří si povědomí o existenci ostatních kultur a národností vytváří si základní aktivní postoje ke světu, k životu, pozitivním vztahům ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňuje tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat poznává jiné kultury	
uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvíjí a užívá všech smyslů	koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladí pohyb s rytmem a hudbou ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem

Děti se SVP

Specifika dětí se SVP dle postižení, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP. Rozvoj dítěte probíhá ve spolupráci s rodiči, dalšími učitel a školským poradenským zařízením, individuální péče.

Děti nadané

Specifika dětí nadaných dle oblastí nadání, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP, individuální péče.

Vzdělávací nabídka:

- Hrajeme námětové hry na školu nebo na domácnost.
- Dramatické činnosti, divadlo.
- Hry a modelové situace pro vytváření pochopení a zvnitřnění pravidel chování k druhým.
- Kooperativní činnosti s ostatními dětmi.
- Společné aktivity, setkávání, povídání, sdílení zážitků a radosti, strachu, obav, hněvu, lítosti.
- Četba, vyprávění a poslech i zhlédnutí pohádek a příběhů.
- Rozvoj komunikačních dovedností, rozvoj aktivní slovní zásoby.
- Návštěva hřbitova v Rosicích, uctění památky zesnulých.
- Exkurze do kostela sv. Martina v Rosicích.
- Snažíme se o porozumění pranostikám.
- Vnímáme a přijímáme lidové zvyky a tradice.
- Dramatické činnosti – příběh sv. Martina.
- Hrajeme psychomotorické hry a také hry podporující citlivé jednání, např. „Smutná Míša“ a další námětové, smyslové a paměťové hry k danému tématu.
- Povídáme si v komunitním kruhu.
- Dramatické činnosti – vánoční příběhy.
- Společné aktivity, setkávání, povídání, sdílení – tvoříme s rodiči a jejich dětmi.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s vánočním motivem.
- Rozvoj komunikačních dovedností a řečových dovedností při vystupování a přednesu.
- Účastníme se výstav, návštěva betlému nebo kostelu.
- Vytváříme příjemnou atmosféru ve třídě, zdobíme si svoji třídu tematicky.
- Čteme, posloucháme, zhlédneme pohádky, příběhy, pověsti, knihy, příběhy či články, tematicky spjaté se svátky a tradicemi.
- Vyprávíme, vymýšlíme, dokončujeme pohádky, příběhy.
- Zatančíme si v reji, zahrajeme si divadlo, námětové hry, zazpíváme si lidové písně, písně tematicky spjaté, koledy.
- Prožíváme oslavy společně s rodiči.
- Vyzkoušíme tradiční zvyky, vyzdobíme školu vlastními výtvary, výrobky, malbami.
- Pečeme vánoční cukroví, ochutnáváme, experimentujeme.
- Prezентujeme mateřskou školu na veřejnosti.
- Zpíváme u vánočního stromu.
- Očekáváme návštěvu Mikuláše, čerta a anděla.
- Recitujeme naučené básně a zpíváme písně, tančíme.

- Zdobíme vánoční stromeček, rozkrajujeme jablko, pouštíme si lodičky a mnoho dalších tradičních zvyků.
- Seznamujeme se s tradicí oslav Tří králů.
- Vyrábíme a tvoříme královské koruny.
- Pochod a koledování vesnicí na Tři krále.
- Zpíváme, tančíme a využíváme k tomu nejrůznější hudební nástroje.
- Masopust – seznámení s významem, některými ze zvyků.
- Seznámení s lidovými tradicemi, veselicemi, zvyky a slavnostmi.
- Čteme příběhy a pohádky (vnímání dobra a zla, pravdy a lži, lásky, smutku...vlastnosti hrdinů),
- Slavíme Den Země.
- Připravujeme výzdobu na čarodějnické odpoledne.
- Seznamujeme se s jarními zvyky a tradicemi - Velikonoce.
- Sázíme obilí, malujeme kraslice, pleteme pomlázku.
- Tvoříme velikonoční výzdobu.
- Vyrábíme dárečky pro maminky, tatínky.
- Užíváme si oslav ke Dni dětí.

Je důležité

- Vzbudit v dětech zájem o kulturní dědictví Země, ve které žijí.
- Vysvětlit dětem rozdíly mezi zvyky a obyčeji v ČR a jiných zemích.
- Vnímát tradice jako dny plné lidskosti, soucitu a sounáležitosti.
- Pomoci jim vidět nejen své vlastní potřeby, ale i potřeby druhých lidí.
- Podmiňujeme prosociální chování.
- Naučit se základní myšlenky daru a obdarování.
- Pracovat s lidskými city, umět myslet nejen na sebe, ale i na druhé.

6.5 INTEGROVANÝ BLOK: CESTOVÁNÍ

Obecná charakteristika:

Záměrem tohoto bloku je doprava a bezpečnost. Poznáváme blízké, ale i vzdálenější okolí naší mateřské školy, ve kterém se učíme orientovat, snažíme se pochopit význam dopravních značek a řídit se jimi, cestujeme různými dopravními prostředky a dbáme na bezpečí svoje, ale i druhých. Seznamujeme se s nejrůznějšími bezpečnostními prvky, zařazujeme hry a modelové situace pro respektování a upevňování pravidel bezpečnosti a prevenci úrazů.

Rámcové cíle:

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Klíčové kompetence, dílčí cíle a očekávané výstupy:

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojuje si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, pohody i prostředí	zachovává správné držení těla zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postará se o sebe a své osobní věci, umí se oblékat, svlékat, obouvat apod.) zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (umí zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, umí zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, umí zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvíjí poznatky, schopnosti a dovednosti umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit vytváří si základy pro práci s informacemi	respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	posiluje přirozené poznávání citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) rozvíjí schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	poznává a pojmenovává většinu toho, čím je obklopeno řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá „nápady“
domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvíjí komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev	vyjadřuje se samostatně a smysluplně, svoje myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky používá ve vhodně zformulovaných větách domluví se se slovy i gesty, improvizuje

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>umí popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>umí poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a rozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>sleduje očima zleva doprava</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	osvojuje si poznatky a dovednosti důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	<p>zachovává správné držení těla</p> <p>zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, umí házet a chytat míč, užívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí, pohybuje se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stará se o osobní hygienu, přijímá stravu a tekutiny, umí stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
	seznamuje se s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>umí zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zachází s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zachází s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientuje se v prostoru i v rovině, částečně se umí orientovat v čase
spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvíjí základních kulturně společenských postojů, návyky a dovednosti dítěte, rozvíjí schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně	<p>chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí</p> <p>utvoří si základní dětskou představu o pravidlech, chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chová (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládá jeho změny	
	vytváří povědomí o existenci ostatních kultur a národností	
jak se chovat při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích - obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytváří základní aktivní postoje ke světu, k životu, pozitivním vztahům ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval	
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvíjí komunikativní dovednosti (verbální i neverbální) a kultivovaný projev	vyjadřuje se samostatně a smysluplně, svoje myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky používá ve vhodně a zformulovaných větách domluví se slovy i gesty, umí improvizovat popíše situaci (skutečnou, podle obrázku) pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci umí sledovat očima zleva doprava

Děti se SVP

Specifika dětí se SVP dle postižení, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP. Rozvoj dítěte probíhá ve spolupráci s rodiči, dalšími učitel a školským poradenským zařízením, individuální péče.

Děti nadané

Specifika dětí nadaných dle oblastí nadání, spolupracujeme s PPP nebo SPC na vytvoření PLPP nebo IVP, individuální péče.

Vzdělávací nabídka:

- Řešíme situace „Co by se stalo, kdyby...“.
- Hrajeme didaktickou hru „Na kolo“.
- Seznamujeme se s dopravními značkami.
- Hrajeme námětovou hru na „motorkáře“- pravidla provozu, jízda vpravo.
- Povídáme si o bezpečnosti v dopravním provozu.
- Seznamujeme se s dopravními prostředky.
- Třídíme dopravní prostředky.
- Činnosti zaměřené na bezpečnost dětí, směřující k prevenci úrazů a bezpečnému chování.
- Jedeme a jdeme na pochodáčky.
- Pracujeme s řadou - první, poslední, vpravo, vlevo.
- Chceme být pohybově aktivní po delší dobu.

- Pozorujeme okolní svět in natura.
- Pořádáme pochodáčky do vzdálenějšího okolí, výlety mimo vesnici.
- Pracujeme s příběhem „Filipova nová dobrodružství“.
- Čteme obrázkové knihy, prohlížíme si encyklopedie.
- Překonáváme přírodní překážky a zdoláváme přírodní terén.
- Spontánně vyprávíme zážitky.
- Vydáváme se na vycházky do přírody – poznávání flóry a fauny, život v okolí vodních zdrojů.
- Hrajeme hry se slovy.
- Seznamujeme se s činnostmi směřující k prevenci úrazů.
- Poznáváme okolí MŠ, naše město.
- Překonáváme přírodní překážky a zdoláváme přírodní terén.
- Pohybové činnosti.
- Cestujeme MHD.
- Poznáváme cyklostezky.
- Rozvíjíme naši fyzickou zdatnost.
- Seznamujeme se s místy, kam můžeme jet na dovolenou - lidé, práce s mapou, digitální gramotnost.

Je důležité

- Podporovat děti v zájmu o bohatství své země, získat základní povědomí.
- Představit dětem nové pojmy: prázdniny, doprava, cestování, exotická zvířata, roční období-léto.
- Propojovat témata s osobní zkušeností (výlety, cestování, dopravní hřiště aj).
- Využívat pracovní listy, knížky, encyklopedie, leporela, puzzle, videoprojekci, hudbu, loutky, pohyb, pracovní i výtvarnou činnost aj.
- Využívat k výchovně-vzdělávací činnosti vycházky a výlety do přírody či okolí MŠ.
- Dát dítěti prostor k sebevyjádření, rozvíjet jeho komunikační schopnosti, podporovat fantazii a kreativitu.
- Pracovat a poznávat osobní i praktickou zkušeností.
- Propojovat dílčí témata, hledat souvislosti rozšiřovat znalosti, vědomosti a dovednosti.

7. Evaluační systém

Evaluační je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v mateřské škole. Toto systematické vyhodnocování slouží ke zlepšení vzdělávání dětí i vzdělávacích podmínek. Je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Náš školní vzdělávací program je nastaven tak, že evaluaci provádíme každý měsíc, každé roční období a každý rok.

Odrasovým můstkem pro nás je evaluace ze strany rodičů a především dětí. Evaluace je systematický proces, který vede k zlepšování vzdělávacího procesu, ale i podmínek, za kterých se vzdělávání uskutečňuje.

K hodnocení používáme předem připravený plán, který měníme a přizpůsobujeme danému období nebo situaci. Pedagogové na škole ve vytváření evaluačního hodnocení vzájemně spolupracují a předávají si své poznatky.

Denně ve třídě mezi pedagogy hodnotíme:

- ❖ spolupráci pedagogů
- ❖ nabízené činnosti
- ❖ vztahy ve třídě, v mateřské škole
- ❖ co se nám vydařilo, popř. nevydařilo
- ❖ spolupráci s rodiči
- ❖ materiální vybavení, pomůcky, hračky, podávají návrhy na obnovu a doplnění

Pedagogové hodnotí tematické celky

- ❖ z hlediska úspěšnosti
- ❖ z hlediska naplňování vytyčených cílů
- ❖ na základě evaluace tematických celků plánují pedagogové další činnosti a vytyčují nové cíle

Pololetní a závěrečné hodnocení třídy (pedagog)

- ❖ které očekávané výstupy se podařilo naplnit
- ❖ klima třídy, vzájemné vztahy

Pedagogové hodnotí individuální rozvoj dítěte

- ❖ průběžně po celý školní rok, 2x ISOPHI
- ❖ z hodnocení vychází při plánování dalších činností
- ❖ hodnocení je kvalifikováno online, pro rodiče k výstupům při konzultacích

V evaluační oblasti sledujeme:

- Naplnění cílů školního programu
- Průběh vzdělávání
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- Kvalita práce pedagogů

- Výsledky vzdělávání
- Metody, formy, nástroje, podmínky, procesy, způsoby práce
- Individuální hodnocení dětí
- Spolupráce s okolím a s rodiči dětí

Pravidla evaluace

• Předmět evaluace

Práce a činnosti, které s dětmi provádíme, reakce a chování dětí i celé skupiny, individuální rozvoj, relativní posun dítěte i celé skupiny, vývoj kvality pedagogické práce učitelek, věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů.

Sledujeme soulad RVP PV a ŠVP PV.

• Formy a metody

Rozhovor, diskuze, pozorování, hospitace, rozbor dokumentace školy, analýza dětských prací, kontrolní činnost ředitelky školy a jí pověřené vedoucí učitelky pedagogické porady, dotazníky, anketa.

• Zdroje informací

Děti a jejich spontánní reakce, postoje, gesta, verbální i neverbální projevy postoje rodičů, pedagogický sbor a další odborníci, partneři školy, zřizovatel, ZŠ, veřejnost, hodnotící zprávy ČŠI.

• Časový plán

V následující tabulce je zaznamenán plán evaluací, které jsou během roku prováděny. Plán je flexibilní.

Oblast	Frekvence	Metody, techniky	zodpovědnost
Spolupráce pedagogů	denně	ústní hodnocení	učitelka
Nabízené činnosti	denně	ústní hodnocení	učitelka
Vztah ve třídě, škole	denně	ústní hodnocení	učitelka
Co se podařilo, popř. nepodařilo a proč	denně	ústní hodnocení	učitelka
Spolupráce s rodiči	denně	ústní hodnocení	učitelka
Materiální vybavení, pomůcky, hračky	denně	ústní hodnocení	učitelka
Hodnocení tematických celků	na konci školního roku	písemné hodnocení (TVP)	učitelka
Individuální rozvoj dítěte	průběžně, záznam 3x ročně	písemný záznam	učitelka
Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	dle potřeby 2x ročně	pozorování, rozbor činností, písemný záznam	ředitelka

Hodnocení konkrétních činností, výsledků hry jedince nebo skupiny	průběžně (dle změny během roku)	diskuze, rozebrání situace, lístečky pokroků	učitelka
Podmínky a kvalita výsledků práce ve třídě	průběžně	Pozorování	učitelka

Individuální rozvoj a posun dětí	2x ročně	hodnotící složky dětí, kompetence, ISOPHI	učitelka
Hodnocení pedagogů	průběžně	hospitace, pedagogické rady, vzájemné náhledy učitelek	ředitelka
Sebereflexe pedagoga	2x ročně k hospitacím	hodnotící arch	učitelka
Evaluační integrovaného bloku (průběh a výsledky)	na konci školního roku	hodnotící arch	učitelka
Podmínky věcné a psychosociální	průběžně	ústní rozbor	učitelka, ředitelka
Ohlasy na práci mateřské školy, spoluúčast rodičů	průběžně	dotazník, rozhovor	učitelka
Vyhodnocení vzdělávacího obsahu ŠVP	závěr roku	diskuze, rozbor	učitelka, ředitelka
Evaluační ŠVP	závěr roku	diskuze, rozbor	učitelka a ředitelka
Evaluační TVP	týdně	+, -, ! (výměna), X(vyřadit)	učitelka a ředitelka

Evaluační bloků	po ukončení	hodnotící arch	učitelka, ředitelka
Evaluační témat	po ukončení	hodnotící arch	učitelka
Evaluační podtémat	po ukončení	hodnotící arch	učitelka
Ev. Dotazník rodiče	červen	survio dotazník – nahradit osobním rozděláním rodičům	ředitelka
Evaluační akcí	po akci	hodnotící arch	učitelka
Evaluační ředitelky	leden, červen	hodnotící arch	učitelka
Evaluační podmínek	červen	hodnotící arch	ředitelka
Naplňování kompetencí	průběžně	hodnotící arch	učitelka

Ředitelka provádí hospitace dle aktuálních potřeb a plánu

K hodnocení podmínek školy i sebehodnocení se mohou zaměstnanci školy vyjádřit na pedagogických radách.

Seznam použité literatury

1. V. Krejčová, J. Kargerová, Z. Syslová, Individualizace v MŠ, 2015, Portál.
2. J. Pipeková, Kapitoly ze speciální pedagogiky, 2006, Paido.
3. J. Bednářová, V. Šmardová, Rozvoj grafomotoriky, jak rozvíjet kreslení a psaní, 2002, Portál.
4. E. Svobodová a kol., Vzdělávání v mateřské škole, školní a třídní vzdělávací program, 2010, Portál.
5. J. Průcha, S. Kořátková, Předškolní pedagogika, 2013, Portál.
6. Z. Matějček, Co děti nejvíc potřebují, 1994, Portál.
7. D. Kutálková, Logopedická prevence, 1999, Portál.
8. P. Delaroche, Rodiče, nebojte se říkat ne, 2007, Portál.
9. A. Kast-zahn, Jak naučit děti pravidlům, 2008, Computer Press.
10. Z. Matějček, Dítě a rodina, 1992, SPN.
11. PhDr. L. Pekařová, Jak žít a nezbláznit se, 2006, Poznání.
12. M. Vágnerová, Školní poradenská psychologie pro pedagogy, 2005, Karolinum.
13. J. Klenková H. Kolbábková, Diagnostika předškoláka, Brno 2005

Zdroje

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani-od-1-1>

<https://www.msmt.cz/>

<https://rvp.cz/vyhledavani?q=p%C5%99ed%C5%A1koln%C3%AD+vzd%C4%9BI%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD&s.x=0&s.y=0>

V Tetčicích 20. 8. 2024

Mgr. Irena Floriánová, DiS.
ředitelka mateřské školy
podpis, razítko

seznámeny dne:

Telefon:
774 048 336

IČO:
04354061

Bankovní spojení:
115-1003820287/0100

